

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2007

**Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης**

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. την 12η Φεβρουαρίου 2008 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbank.gr

Πίνακας Περιεχομένων των Οικονομικών Καταστάσεων

	Σελίδα
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	3
Ισολογισμός	4
Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια	5
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	6
Σημείωση	
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων:	
1 Γενικές πληροφορίες για την Τράπεζα	7
2 Σύνοψη των γενικών λογιστικών αρχών της Τράπεζας	7
2.1 Βάση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων	7
2.2 Ξένα νομίσματα	8
2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	8
2.4 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης μέρας "deferred day one profit and loss"	9
2.5 Έσοδα και έξοδα τόκων	9
2.6 Έσοδα και έξοδα προμηθειών	9
2.7 Έσοδα από μερίσματα	9
2.8 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	9
2.9 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς	10
2.10 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	10
2.11 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	11
2.12 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	11
2.13 Λογισμικό και λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού	12
2.14 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	12
2.15 Επενδύσεις σε ακίνητα	13
2.16 Πάγια διακρατούμενα για πώληση	13
2.17 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	13
2.18 Μισθωμένα πάγια	13
2.19 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	14
2.20 Προβλέψεις	14
2.21 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων	14
2.22 Παροχές σε εργαζομένους	14
2.23 Αναβαλλόμενοι φόροι	15
2.24 Μετοχικό κεφάλαιο	15
2.25 Υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια	16
2.26 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	16
2.27 Υπηρεσίες θεματοφυλακής	16
2.28 Σύσταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας	16
2.29 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	16
2.30 Συγκριτικά στοιχεία	16
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	17
3.1 Πιστωτικός κίνδυνος	17
3.1.1 Μέτρηση πιστωτικού κινδύνου	17
3.1.2 Διαχείριση ορίων και τεχνικές μείωσης κινδύνου	19
3.1.3 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων	19
3.1.4 Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου πριν τον υπολογισμό των εξασφαλίσεων και άλλων μέτρων πιστωτικής προστασίας	20
3.1.5 Δάνεια και απαιτήσεις	21
3.1.6 Πιστωτικοί τίτλοι, έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα	22
3.1.7 Επανάκτηση καλυμμάτων	22
3.1.8 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	23
3.2 Κίνδυνος αγοράς	24
3.3 Κίνδυνος συναλλάγματος	25
3.4 Κίνδυνος επιτοκίου	25
3.5 Κίνδυνος ρευστότητας	27
3.6 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	29

3.7	Υπηρεσίες θεματοφυλακής	29
3.8	Κεφαλαιακή επάρκεια	30
4	Εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	31
5	Ανάλυση κατά τομέα	32
6	Καθαρά έντοκα έσοδα	33
7	Καθαρά έσοδα προμηθειών	33
8	Έσοδα από μερίσματα	33
9	Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	34
10	Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία	34
11	Κέρδη μείον ζημιές από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	34
12	Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	34
13	Δαπάνες προσωπικού	34
14	Έξοδα διοίκησης	34
15	Φόροι	35
16	Κέρδη ανά μετοχή	35
17	Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	35
18	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	36
19	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	36
20	Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	37
21	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	37
22	Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	38
23	Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	39
24	Άυλα στοιχεία ενεργητικού	40
25	Ενσώματες ακινητοποιήσεις	41
26	Επενδύσεις σε ακίνητα	41
27	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	42
28	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	42
29	Υποχρεώσεις προς πελάτες	42
30	Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	42
31	Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	44
32	Λοιπές υποχρεώσεις	44
33	Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	44
34	Αναβαλλόμενοι φόροι	44
35	Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	45
36	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	47
37	Μετοχικό κεφάλαιο	48
38	Λοιπά αποθεματικά και κέρδη εις νέον	50
39	Μέρισμα ανά μετοχή	50
40	Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	50
41	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	51
42	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	52
	Έκθεση ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	53

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6	2.321.512	1.480.475
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	6	(1.616.172)	(872.839)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ		705.340	607.636
Έσοδα προμηθειών	7	128.146	120.152
Έξοδα προμηθειών	7	(38.307)	(31.472)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		89.840	88.680
Έσοδα από μερίσματα	8	35.482	37.640
Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	9	26.010	21.498
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	10	11.616	(5.435)
Κέρδη/ (Ζημιές) από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	11	178.491	127.503
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	12	33.868	30.621
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		1.080.646	908.143
Δαπάνες προσωπικού	13	(254.173)	(217.171)
Έξοδα διοίκησης	14	(227.518)	(193.098)
Αποσβέσεις	24, 25	(34.523)	(30.460)
Κέρδη/ (Ζημιές) από πώληση παγίων		763	(1.475)
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	21	(67.097)	(59.631)
Λοιπές προβλέψεις		-	(1.922)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ		(582.547)	(503.757)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		498.099	404.386
Φόροι	15	(74.908)	(64.302)
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ		423.191	340.084
Κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ):			
- Βασικά	16	1,45	1,23
- Προσαρμοσμένα	16	1,45	1,22

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	17	2.066.182	1.361.547
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	18	4.296.193	2.938.923
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	19	76.325	52.978
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	20	4.403.891	1.896.451
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε			
εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	20	508.137	56.449
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	21	26.762.959	18.728.736
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
-Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	22	1.274.431	1.111.713
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	23	1.694.920	1.027.930
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	23	105.011	13.976
Άυλα πάγια στοιχεία ενεργητικού	24	21.200	14.498
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	25	252.997	201.206
Επενδύσεις σε ακίνητα	26	39.562	17.384
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	34	113.033	80.013
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	27	51.734	45.733
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	27	676.735	394.072
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		42.343.311	27.941.609
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	28	10.704.842	4.709.542
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	19	83.609	61.069
Υποχρεώσεις προς πελάτες	29	19.030.022	14.606.019
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	30	7.707.932	5.221.365
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	31	985.141	1.000.884
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	35	162.193	148.724
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	33	10.360	16.481
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		60.988	32.944
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	34	61.207	42.347
Λοιπές υποχρεώσεις	32	592.732	474.139
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		39.399.025	26.313.514
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	37	1.617.977	1.288.830
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	37	1.099.903	88.146
Μείον: Ίδιες μετοχές	37	(250.860)	(97.300)
Λοιπά αποθεματικά	38	71.208	144.265
Κέρδη εις νέον	38	406.057	204.154
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		2.944.285	1.628.095
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		42.343.311	27.941.609

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 7 ως 52 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2007.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Ίδιες Μετοχές	Λοιπά Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	ΣΥΝΟΛΟ
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2006		1.024.932	330.643	(17.590)	75.886	45.127	1.458.998
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση διαφοράς υπέρ το άρτιο	37	256.233	(259.200)				(2.967)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης		7.665	16.703		(4.981)		19.387
Αγορές ιδίων μετοχών	37			(353.368)			(353.368)
Πωλήσεις ιδίων μετοχών	37			273.658		29.119	302.777
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	38				48.756		48.756
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης						(107.435)	(107.435)
Προμέρισμα χρήσης 2006						(85.948)	(85.948)
Αποθεματικό για προγράμματα διάθεσης μετοχών (stock option plan)	13				8.360		8.360
Κέρδη μετά φόρων χρήσης 2006	38				17.004	323.080	340.084
Απορρόφηση εταιρειών και λοιπές κινήσεις					(760)	211	(549)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2006		1.288.830	88.146	(97.300)	144.265	204.154	1.628.095
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2007		1.288.830	88.146	(97.300)	144.265	204.154	1.628.095
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	37	322.208	994.481				1.316.689
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης	37	6.939	17.276		(4.571)		19.644
Αγορές ιδίων μετοχών	37			(188.639)			(188.639)
Πωλήσεις ιδίων μετοχών και επ' αυτών δικαιωμάτων προτίμησης	37			35.079		2.973	38.052
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	38				(96.884)		(96.884)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης						(86.462)	(86.462)
Προμέρισμα χρήσης 2007						(117.598)	(117.598)
Αποθεματικό για προγράμματα διάθεσης μετοχών (stock option plan)	13				6.791		6.791
Κέρδη μετά φόρων χρήσης 2007	38				21.160	402.031	423.191
Λοιπές κινήσεις					447	958	1.405
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2007		1.617.977	1.099.903	(250.860)	71.208	406.057	2.944.285

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σημειώσεις	Χρήση που έληξε την	
	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες		
Κέρδη προ φόρων		498.099
Προσαρμογή κερδών προ φόρων:		
Προστίθεται: απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	21	67.097
Προστίθενται: αποσβέσεις	24, 25	34.523
Προστίθενται: παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	35	31.742
(Κέρδη)/ ζημίες από αποτίμηση εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(1.355)
(Κέρδη)/ ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες		(239.109)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργηικού και υποχρεώσεων		390.997
Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:		
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των διαθέσιμων στην Κεντρική Τράπεζα		2.702
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(2.633.279)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων σε πιστωτικά ιδρύματα		(1.319.494)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων σε πελάτες		(8.077.618)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(278.056)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		5.995.300
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες		4.424.003
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων		119.792
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή του φόρου εισοδήματος		(1.375.653)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε		(30.916)
Καθαρές ταμειακές εισροές/ (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες		(1.406.569)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	25,26	(114.217)
Πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων		19.508
Αγορά άυλων παγίων στοιχείων	24	(14.586)
Αγορά χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	22	(937.523)
Πώληση χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	22	783.254
Εξαγορές θυγατρικών εταιρειών και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικών κεφαλαίων		(660.377)
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών	23	1.939
Εξαγορά συγγενών εταιρειών		(73.758)
Πώληση συγγενών εταιρειών		20.003
Είσπραξη μερισμάτων από θυγατρικές εταιρείες		19.385
Είσπραξη μερισμάτων από συγγενείς εταιρείες		8
Είσπραξη μερισμάτων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		4.717
Είσπραξη μερισμάτων του εμπορικού χαρτοφυλακίου		2.852
Καθαρή εισροή/ (εκροή) από επενδυτικές δραστηριότητες		(948.795)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		2.470.824
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου		1.336.333
Πληρωμή μερίσματος και προμερίσματος		(204.060)
Αγορά ιδίων μετοχών	37	(188.639)
Πώληση ιδίων μετοχών και δικαιωμάτων προτίμησης		38.053
Λοιπές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		-
Καθαρή εισροή/ (εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		3.452.511
Συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών ισοδύναμων		(7.796)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων		909.228
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης		
Προσαρμογές υπολοίπων έναρξης δικτύου καταστημάτων Βουλγαρίας	40	4.265.201
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης μετά από προσαρμογές		4.265.201
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης	40	5.354.552

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 7 έως 52 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2007.

1 Γενικές Πληροφορίες για την Τράπεζα

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί ανώνυμων εταιρειών, τις διατάξεις του Ν. 3601/2007 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού, σκοπός της εταιρείας είναι να ενεργεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό άλλων, όλες τις εργασίες που αναγνωρίζονται ή αναθέτονται από τον νόμο στις Τράπεζες.

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει την έδρα της στη Ελλάδα. Η διεύθυνση της έδρας της είναι Αμερικής 4, Αθήνα. Η Τράπεζα Πειραιώς αναπτύσσει δραστηριότητες στην Ελλάδα και στο Λονδίνο (Ην. Βασίλειο). Η Τράπεζα απασχολεί συνολικά 4.901 άτομα.

Η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς συμμετέχει, πέραν του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., σε μια σειρά άλλους δείκτες, όπως FTSE/ATHEX-20, MSCI Greece (με ειδικό βάρος 10,5%), MSCI EAFE, DJ Euro Stoxx, DJ Euro Stoxx Banks, FTSE4Good Index και Kempen SNS Smaller Europe SRI Index.

2 Σύνοψη των γενικών λογιστικών αρχών της Τράπεζας

Οι λογιστικές αρχές της Τράπεζας Πειραιώς που ακολουθήθηκαν κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται παρακάτω. Οι λογιστικές αρχές εφαρμόζονται με συνέπεια για όλες τις περιόδους αναφοράς που παρουσιάζονται. Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Πειραιώς καταρτίζονται σε Ευρώ.

Στις επισυναπτόμενες Οικονομικές Καταστάσεις τα κονδύλια παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

2.1 Βάση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν εφαρμόζοντας πλήρως τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ). (α) Δημοσιευμένα πρότυπα και διερμηνείες με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2007

- Η Τράπεζα Πειραιώς υιοθέτησε το Δ.Π.Χ.Π. 7, "Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις" και συμπληρωματική προσαρμογή στο Δ.Λ.Π. 1, "Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων - Γνωστοποιήσεις Κεφαλαίου" (Ισχύει από 1/1/2007). Το ΔΠΧΠ 7 εισάγει νέες γνωστοποιήσεις σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις. Το ΔΠΧΠ 7 αντικαθιστά το ΔΛΠ 30 και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις με βάση το ΔΛΠ 32.

- Διερμηνεία 7, "Εφαρμόζοντας τη μέθοδο της Επαναδιατύπωσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 29 Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Μαρτίου 2006 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 7 παρέχει καθοδήγηση για την εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΛΠ 29 σε μια περίοδο αναφοράς όπου η οικονομική οντότητα εντοπίζει την ύπαρξη υπερπληθωρισμού στην οικονομία του νομίματος λειτουργίας (functional currency), όταν η οικονομία δεν ήταν υπερπληθωριστική στην προηγούμενη περίοδο. Η Διερμηνεία 7 δεν σχετίζεται με τις δραστηριότητες της Τράπεζας.

- Διερμηνεία 8, "Δ.Π.Χ.Π. 2 Παροχές που εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Μαΐου 2006 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 8 απαιτεί την αντιμετώπιση συναλλαγών που σχετίζονται με την έκδοση συμμετοχικών τίτλων – όπου το αναγνωρίσιμο αντίτιμο που εισπράττεται είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων που εκδίδονται – ώστε να αποσαφηνιστεί κατά πόσο εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 2. Η Τράπεζα εφαρμόζει την Διερμηνεία 8 από την 1 Ιανουαρίου 2007, αλλά δεν έχει καμία επίπτωση στους λογαριασμούς της Τράπεζας.

- Διερμηνεία 9, "Επαναξιολόγηση Ενσωματωμένων Παραγώγων" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουνίου 2006 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 9 απαιτεί από μια επιχείρηση να εκτιμά κατά πόσο ένα ενσωματωμένο παράγωγο χρειάζεται να διαχωριστεί από το κύριο συμβόλαιο και να καταχωρηθεί ως παράγωγο όταν η επιχείρηση γίνεται για πρώτη φορά συμβαλλόμενο μέρος στο συμβόλαιο. Μεταγενέστερη αλλαγή στην εκτίμηση απαγορεύεται εκτός αν υπάρχει μεταβολή στους όρους του συμβολαίου, η οποία μεταβάλλει σημαντικά τις ταμειακές ροές που σε διαφορετική περίπτωση θα απαιτούνταν από το συμβόλαιο, οπότε και η επανεκτίμηση θα ήταν απαραίτητη. Η Διερμηνεία 9 δεν έχει καμία επίπτωση στους λογαριασμούς της Τράπεζας.

- Διερμηνεία 10, "Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση και Απομείωση" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Νοεμβρίου 2006 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Σύμφωνα με την Διερμηνεία 10, η αναγνώριση απομειώσεων αξίας σε ενδιάμεσες λογιστικές περιόδους για υπεραξία, επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους και επενδύσεις σε χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στο κόστος, απαγορεύεται να αντλιογίζεται σε μεταγενέστερη ημερομηνία Ισολογισμού. Η Τράπεζα εφαρμόζει την Διερμηνεία 10 από την 1 Ιανουαρίου 2007, αλλά δεν υπάρχει καμία επίδραση στους λογαριασμούς της Τράπεζας.

β) Τα ακόλουθα νέα πρότυπα και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, αλλά δεν εφαρμόζονται υποχρεωτικά κατά το 2007 και δεν έχουν υιοθετηθεί πρόωρα:

- Δ.Π.Χ.Π. 8, "Επιχειρηματικοί τομείς" (Ισχύει από 1/1/2009). Το ΔΠΧΠ 8 εισάγει νέες γνωστοποιήσεις σχετικά με τους επιχειρηματικούς τομείς, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες, τους γεωγραφικούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται η Τράπεζα, καθώς και τους σημαντικούς πελάτες του. Το ΔΠΧΠ 8 αντικαθιστά το ΔΛΠ 14 " Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα".

- Διερμηνεία 11, "Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών Ομίλου και συναλλαγές σε ίδιες μετοχές" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Μαρτίου 2007 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 11 παρέχει καθοδήγηση για τη λογιστικοποίηση των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης που αφορούν ίδιες μετοχές είτε θυγατρικής εταιρείας είτε της μητρικής.

- Διερμηνεία 12, "Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2008 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 12 παραθέτει γενικές αρχές για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των υποχρεώσεων και των σχετικών δικαιωμάτων που απορρέουν από τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών.

Βασική αρχή κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων αποτελεί το ιστορικό κόστος το οποίο αναπροσαρμόζεται με τις αποτιμήσεις του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, καθώς και των παγίων διακρατούμενων για επενδυτικούς σκοπούς. Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώριση των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις.

2.2 Ξένα νομίσματα

α) Νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε Ευρώ (νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς) που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η Τράπεζα.

β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα προσμέτρησης με τη συναλλαγματική ισοτιμία που υφίσταται την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιου είδους συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σκοπό την επίτευξη κερδών ή την αντιστάθμιση κινδύνων, όσο και την εξυπηρέτηση πελατειακών αναγκών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα που διαπραγματεύεται η Τράπεζα περιλαμβάνουν Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης, Πιστωτικά Παράγωγα, Δικαιώματα Προαίρεσης, Συμβάσεις Ανταλλαγής Στοιχείων Ενεργητικού, Μελλοντικές Συμφωνίες Επιτοκίου, καθώς και Προθεσμιακές Συμφωνίες Συναλλάγματος.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία καταχώρισης του συμβολαίου και κατόπιν αποτιμώνται καθημερινά στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων εμφανίζονται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα αποτελούν στοιχεία ενεργητικού, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική αποτελούν υποχρεώσεις.

Τα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κυρίου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δεν λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Η Τράπεζα έχει θεσμοθετήσει πολιτική για την αντιστάθμιση κινδύνων σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου ΔΛΠ 39.

Για τον καθορισμό της σχέσης αντιστάθμισης και τη λογιστικοποίησή της βάσει των διατάξεων του ΔΛΠ 39 πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

- Τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης (hedge effectiveness) κατά την έναρξή της.
- Δυνατότητα υπολογισμού της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης καθ' όλη τη διάρκεια της σχέσης αντιστάθμισης. Η αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 80%-125% καθ' όλη τη διάρκεια της σχέσης αντιστάθμισης.
- Αναλυτική καταγραφή των σχέσεων αντιστάθμισης.

Η μέθοδος αναγνώρισης του προκύπτοντος κέρδους ή ζημίας από την αποτίμηση σε εύλογη αξία, εξαρτάται από το κατά πόσο το παράγωγο προορίζεται ως μέσο αντιστάθμισης κινδύνου, και αν ναι, από τη φύση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Η Τράπεζα καταχωρεί ορισμένα παράγωγα: (α) ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, ή (β) ως μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η Τράπεζα, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, καθορίζει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το είδος του κινδύνου που αντισταθμίζεται. Επίσης, ελέγχει κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, την αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας (Fair value hedge)

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων, που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των στοιχείων που αντισταθμίζονται, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληρεί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, αποσβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου μετοχικού τίτλου, παραμένει στα κέρδη εις νέον μέχρι την πώληση του μετοχικού τίτλου.

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών (Cash flow hedge)

Το αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία του μη αποτελεσματικού τμήματος αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ποσά που έχουν συσσωρευθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων τις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία.

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήγει ή πωλείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη, παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί, τότε αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης (Net investment hedge)

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού, αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία του μέσου αντιστάθμισης σχετικά με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, ενώ το κέρδος ή η ζημία σχετικά με το μη αποτελεσματικό τμήμα, αναγνωρίζεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά την πώληση της θυγατρικής εξωτερικού.

(iv) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων αυτών αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

2.4 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης μέρας “deferred day one profit and loss”

Η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία κατά την αρχική καταχώρηση ενός μέσου είναι η τιμή της συναλλαγής (π.χ. η εύλογη αξία του τιμήματος που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου, είτε αποδεικνύεται από την σύγκριση με άλλες τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για το ίδιο μέσο, είτε βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης, όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Η Τράπεζα έχει συνάψει συναλλαγές για τις οποίες η εύλογη αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με μοντέλα αποτίμησης όπου οι μεταβλητές δεν είναι όλες τιμές ή επιτόκια της αγοράς. Ένα τέτοιο χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται αρχικά στην τιμή της συναλλαγής, η οποία είναι η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία, παρά το γεγονός ότι η αξία που προκύπτει από ένα σχετικό μοντέλο αποτίμησης μπορεί να διαφέρει. Η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην τιμή που προκύπτει σύμφωνα με το μοντέλο της αποτίμησης, συχνά αποκαλούμενη ως “αναβαλλόμενο αποτέλεσμα πρώτης μέρας” (deferred day one profit and loss) δεν αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο χρόνος αναγνώρισης του “αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης μέρας” προσδιορίζεται κατά περίπτωση. Είτε αποσβένεται στην διάρκεια της συναλλαγής, είτε αναβάλλεται έως ότου η εύλογη αξία του μέσου να μπορεί να προσδιοριστεί χρησιμοποιώντας μεταβλητές από την αγορά, είτε αναγνωρίζεται με την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Στην συνέχεια, το χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται στην εύλογη αξία, προσαρμοζόμενο για το “αναβαλλόμενο αποτέλεσμα της πρώτης μέρας”. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία καταχωρούνται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων, χωρίς αντιλογισμό των “αναβαλλόμενων αποτελεσμάτων της πρώτης μέρας”.

2.5 Έσοδα και έξοδα τόκων

Τα έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση στην κατάσταση αποτελεσμάτων για τα τοκοφόρα στοιχεία του ισολογισμού χρησιμοποιώντας το πραγματικό επιτόκιο. Το πραγματικό επιτόκιο προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες μελλοντικές εισπράξεις ή πληρωμές κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, ή μέχρι την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του, ώστε η αξία προεξόφλησης να ισούται με τη λογιστική του αξία, συμπεριλαμβανόμενων και τυχόν εσόδων/ εξόδων συναλλαγών, που έχουν εισπραχθεί/ πληρωθεί. Ειδικότερα, τα έσοδα τόκων περιλαμβάνουν τα τοκομερίδια από χρεόγραφα επενδυτικού και εμπορικού χαρτοφυλακίου, τους τόκους δανείων και τοποθετήσεων, καθώς και το δεδουλευμένο υπέρ/ υπό το άρτιο (premium/discount) των κρατικών και εξομοιούμενων προς αυτών χρεογράφων. Τα δάνεια που έχουν υποστεί απομείωση λογιστικοποιούνται στο ανακτήσιμο ποσό τους και κατά συνέπεια το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με βάση το πραγματικό επιτόκιο επί της λογιστικής αξίας.

2.6 Έσοδα και έξοδα προμηθειών

Τα έσοδα και έξοδα προμηθειών αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση κατά το χρόνο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες προς τους πελάτες ή την Τράπεζα.

Τα έσοδα ή έξοδα συναλλαγών που σχετίζονται με τη δημιουργία χρηματοοικονομικών μέσων, που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, όπως είναι τα δάνεια, «αναβάλλονται» και αποσβένονται στη διάρκεια ζωής των μέσων αυτών με βάση το πραγματικό επιτόκιο. Τα έσοδα ή έξοδα αυτά, απεικονίζονται ως έσοδα από τόκους.

Οι προμήθειες από κοινοπρακτικά δάνεια καταχωρούνται ως έσοδα με την προϋπόθεση ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της κοινοπραξίας και η Τράπεζα δεν κρατά μέρος του δανείου ή κρατά ένα μέρος με την ίδια πραγματική απόδοση όπως άλλοι συμμετέχοντες. Οι προμήθειες που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, ή από συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων - όπως για παράδειγμα ο διακανονισμός για εξαγορά μετοχών ή άλλων χρεογράφων ή η αγορά/ πώληση εταιρειών - αναγνωρίζονται κατά την ολοκλήρωση της υποκείμενης συναλλαγής.

2.7 Έσοδα από μερίσματα

Το έσοδο από μερίσματα καταχωρείται όταν κατοχυρώνεται το δικαίωμα για την είσπραξη του μερίσματος.

2.8 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δύο υποκατηγορίες: τα χρεόγραφα του εμπορικού χαρτοφυλακίου που αγοράστηκαν με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες μεταβολές των τιμών, καθώς και τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση κατηγοριοποιήθηκαν ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων (όπως οι συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού).

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία (τα έσοδα από τη συναλλαγή καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων) και στη συνέχεια αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές.

Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα "Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου". Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα "Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών".

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται για την αγορά ή πώληση των χρεογράφων αυτών. Η Τράπεζα παύει να αναγνωρίζει τα χρηματοπιστωτικά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις από τη στιγμή που παύει να έχει τον έλεγχο των συμβατικών δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά. Ο έλεγχος των δικαιωμάτων ενός χρηματοπιστωτικού στοιχείου παύει να υφίσταται όταν πωληθεί, λήξει ή διαγραφεί, ή όταν όλες οι ταμειακές ροές που σχετίζονται με αυτό μεταβιβαστούν σε ένα τρίτο μέρος. Ο τόκος που προκύπτει από τη διακράτηση των χρεογράφων του εμπορικού χαρτοφυλακίου καταχωρείται στα Έσοδα από Τόκους. Τα μερίσματα τα οποία εισπράττονται συμπεριλαμβάνονται στα "Έσοδα από Μερίσματα".

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα χαρακτηρίζονται ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών όταν:

- αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των διακυμάνσεων που θα προέκυπταν εάν τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα τηρούνταν στο κόστος εξαγοράς τους και τα σχετιζόμενα με αυτά παράγωγα ως διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς,
- οι επενδύσεις σε μετοχές λογιστικοποιούνται και αποτιμώνται σε εύλογες αξίες ενώ δεν πληρούν τα κριτήρια του εμπορικού χαρτοφυλακίου,
- εμπεριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα τα οποία επηρεάζουν σημαντικά τις ταμειακές ροές.

2.9 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς

Τα χρεόγραφα τα οποία πωλούνται με βάση τις συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων (repos) αναταξινομούνται ως στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο στις οικονομικές καταστάσεις, όταν ο αποδέκτης έχει το δικαίωμα, βάσει συμβολαίου, να πωλήσει ή να επανεκχωρήσει το ενεχυριασμένο στοιχείο. Η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες, αναλόγως.

Τα χρεόγραφα τα οποία αγοράζονται και επαναπωλούνται, με βάση τις συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης (reverse repos), καταχωρούνται ως απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες αντιστοίχως. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς λογίζεται ως τόκος και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης με βάση το πραγματικό επιτόκιο.

Χρεόγραφα εκχωρημένα σε αντισυμβαλλόμενους εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως στοιχεία ενεργητικού. Χρεόγραφα εκχωρημένα στην Τράπεζα από αντισυμβαλλόμενους δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις παρά μόνο εάν πωληθούν σε τρίτους. Στην περίπτωση αυτή το κέρδος ή η ζημία εμφανίζονται στα αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου. Η υποχρέωση να επιστραφούν τα χρεόγραφα αυτά απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία.

2.10 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Οι αρμόδιες Διευθύνσεις της Τράπεζας αποφασίζουν για την κατηγοριοποίηση των χρεογράφων στα επιμέρους χαρτοφυλάκια κατά την ημερομηνία αγοράς τους.

A. Διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο

Το διακρατούμενο ως τη λήξη είναι το χαρτοφυλάκιο που η Τράπεζα Πειραιώς έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει ως τη λήξη. Το χαρτοφυλάκιο των χρεογράφων που διακρατείται ως τη λήξη λογιστικοποιείται αρχικά στην εύλογη αξία (που εμπεριέχει και το κόστος συναλλαγών). Στη συνέχεια, τα χρεόγραφα του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας.

Ένα στοιχείο του ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, αν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την ρευστοποιήσιμη αξία του. Το ποσό της απομείωσης των στοιχείων ενεργητικού που λογιστικοποιούνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης υπολογίζεται ως η διαφορά της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του στοιχείου ενεργητικού. Η απομείωση αξίας επιβαρύνει τα αποτελέσματα περιόδου.

Αν η Τράπεζα Πειραιώς πουλήσει ή μεταφέρει μέρος του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου πριν από τη λήξη του, τότε το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου πρέπει να μεταφερθεί στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (εκτός αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του ΔΛΠ 39) και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία απεικονίζοντας την όποια προκύπτουσα υπεραξία ή υποαξία στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Επίσης, δεν θα είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση ενός στοιχείου ενεργητικού ως διακρατούμενο ως τη λήξη για τα επόμενα δύο έτη.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα.

Τα χρεόγραφα του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

B. Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Το διαθέσιμο προς πώληση είναι το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας διακράτησης και μπορούν να ρευστοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών. Η κατηγοριοποίηση χρεογράφων στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο δεν είναι δεσμευτική και συνεπώς επιτρέπεται η μεταγενέστερη αλλαγή κατηγοριοποίησης στο διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής - ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συναλλαγών) και μετέπειτα αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές ή τις αξίες που προκύπτουν από μοντέλα αποτίμησης όπου οι τρέχουσες τιμές δεν είναι διαθέσιμες σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 39. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές τα οποία προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρεογράφων που κατατάσσονται στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου τα αντίστοιχα συσσωρευμένα κέρδη/ ζημιές μεταφέρονται από το ειδικό αποθεματικό στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Η Τράπεζα εξετάζει για κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων την ύπαρξη ενδείξεων μόνιμης απομείωσης (σημαντικές ή παρατεταμένες μειώσεις της εύλογης αξίας) των χρεογράφων αυτών χρησιμοποιώντας διάφορα μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν αποτίμηση με βάση την τιμή προς την εσωτερική λογιστική αξία (P/BV) όπου χρησιμοποιείται ο συντελεστής 2,5, την τιμή προς τα κέρδη ανά μετοχή (P/E) όπου χρησιμοποιείται ο συντελεστής 15 ή απόκλιση κατά 25% από την χρηματιστηριακή τους αξία για επενδύσεις οι οποίες είναι εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά.

Όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι το διαθέσιμο προς πώληση στοιχείο ενεργητικού έχει υποστεί μόνιμη απομείωση, τότε η συσσωρευμένη ζημιά που έχει αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Η ζημιά αυτή είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας αξίας αφού αφαιρεθεί τυχόν ζημιά απομείωσης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα σε προηγούμενη περίοδο.

Η ζημιά απομείωσης των μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, που έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα, δεν μπορεί να αντιστραφεί. Η ζημιά απομείωσης των ομολόγων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μπορεί να αντιστραφεί στα αποτελέσματα στην περίπτωση όπου η αύξηση της τρέχουσας αξίας του διαθέσιμου προς πώληση ομολόγου μπορεί να σχετισθεί αντικειμενικά με γεγονός που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση απομείωσης αξίας στα αποτελέσματα.

2.11 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αρχικά στο κόστος (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συναλλαγών).

Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (Asset Liability Committee) της Τράπεζας Πειραιώς εξετάζει για κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων την ύπαρξη ενδείξεων μόνιμης απομείωσης (σημαντικές ή παρατεταμένες μειώσεις της εύλογης αξίας) των χρεογράφων αυτών χρησιμοποιώντας διάφορα μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν αποτίμηση με βάση την τιμή προς την εσωτερική λογιστική αξία (P/BV) όπου χρησιμοποιείται ο συντελεστής 2,5, την τιμή προς τα κέρδη ανά μετοχή (P/E) όπου χρησιμοποιείται ο συντελεστής 15 ή απόκλιση κατά 25% από την χρηματιστηριακή τους αξία για επενδύσεις οι οποίες είναι εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά. Εκτός από τα προαναφερόμενα μοντέλα, η Επιτροπή προκειμένου να εκτιμήσει την εύλογη αξία των θυγατρικών και των συγγενών για τους σκοπούς του παραπάνω ελέγχου απομείωσης, συνυπολογίζει την ύπαρξη απότομων κλαδικών διακυμάνσεων και αποφάσεις της Διοίκησης της Τράπεζας για ρευστοποίηση, παύση λειτουργίας ή απορρόφηση των συγκεκριμένων εταιρειών. Σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται ένδειξη μόνιμης απομείωσης, η ζημιά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.12 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια που εκταμειούνται από την Τράπεζα Πειραιώς καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία (που εμπεριέχει το κόστος συναλλαγής). Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Τράπεζα Πειραιώς δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά τα οποία ορίζονται στους συμβατικούς όρους των δανείων, σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας. Το ποσό της σωρευμένης πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο του δανείου.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της.

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή μία ομάδα απαιτήσεων έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμη αποτελούν οι ακόλουθες:

- I. Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου.
- II. Αθέτηση των όρων δανειακής σύμβασης (π.χ. παράλειψη ή καθυστέρηση στις πληρωμές τόκου ή κεφαλαίου).
- III. Η Τράπεζα, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, συμφωνεί με αυτόν κάποια ρύθμιση, την οποία δεν θα εξέταζε κάτω από διαφορετικές συνθήκες.
- IV. Υπάρχει πιθανότητα πτώχευσης ή οικονομικής αναδιοργάνωσης του πιστούχου.
- V. Στοιχεία τα οποία δείχνουν, από την ημερομηνία αρχικής καταχώρησης των δανείων αυτών και ύστερα, την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης στις εκτιμώμενες μελλοντικές εισπράξεις μιας ομάδας δανείων, παρότι η μείωση αυτή δεν μπορεί να εντοπιστεί ακόμη, εξετάζοντας κάθε δάνειο της ομάδας ξεχωριστά, περιλαμβάνοντας:

- Δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής των υπολοίπων των πιστούχων της ομάδας (π.χ. αύξηση του αριθμού των καθυστερημένων πληρωμών λόγω προβλημάτων του κλάδου), ή

- Οικονομικές συνθήκες σε εθνική ή τοπική κλίμακα, που σχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των δανείων της ομάδας (π.χ. αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε μία γεωγραφική περιοχή πιστούχων, μείωση της αξίας των ακινήτων που έχουν ληφθεί ως εξασφαλίσεις στην ίδια περιοχή, ή δυσμενείς αλλαγές στις συνθήκες λειτουργίας ενός κλάδου, οι οποίες επηρεάζουν τους πιστούχους που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη ομάδα).

Η εκτίμηση της ύπαρξης απομείωσης διενεργείται σε επίπεδο πιστούχου, για τις χορηγήσεις που η Τράπεζα θεωρεί σημαντικές και σε επίπεδο πιστούχου ή ομάδας πιστούχων για αυτές που θεωρεί λιγότερο σημαντικές. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε επίπεδο πιστούχου και για τις οποίες δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης, σημαντικές ή όχι, κατατάσσονται σε ομάδες απαιτήσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται σε συλλογική βάση. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε επίπεδο πιστούχου και για τις οποίες έχει αναγνωρισθεί απομείωση αξίας δεν περιλαμβάνονται σε ομάδες απαιτήσεων και συνεπώς δεν αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για τον σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, οι χορηγήσεις ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. σύμφωνα με κριτήρια αξιολόγησης της Τράπεζας τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, τον κλάδο όπου ανήκει, τη γεωγραφική περιοχή, το είδος εξασφάλισης και άλλοι σχετικοί παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων, υποδηλώνοντας την δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας δανείων που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στην βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της Τράπεζας και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για την Τράπεζα. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Οι εκτιμήσεις για τις μεταβολές στις μελλοντικές ταμειακές ροές ομάδων δανείων πρέπει να αντανακλούν και να είναι ευθέως ανάλογες με τις μεταβολές στα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, μεταβολές στους δείκτες ανεργίας, στο επίπεδο των τιμών, στην κανονικότητα ή μη των αποπληρωμών ή οποιοδήποτε άλλοι παράγοντες είναι ενδεικτικοί μεταβολών στην πιθανότητα απωλειών για την Τράπεζα, καθώς και το ύψος αυτών των μεταβολών). Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών επανεξετάζονται τακτικά από την Τράπεζα.

Όταν ένα δάνειο θεωρείται ανείσπρακτο, διαγράφεται έναντι της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση αξίας δανείων. Τέτοια δάνεια διαγράφονται μετά το πέρας όλων των απαραίτητων διαδικασιών και εφόσον το ποσό της ζημιάς έχει προσδιορισθεί.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και οι λοιπές χορηγήσεις αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Τα δάνεια τα οποία είτε υπόκεινται συλλογικά σε αξιολόγηση για την ύπαρξη απομείωσης αξίας είτε κρίνονται σημαντικά σε ατομικό επίπεδο πιστούχου και για τα οποία οι όροι της σύμβασης έχουν επανεξετασθεί, δεν θεωρούνται πλέον ληξιπρόθεσμα και αντιμετωπίζονται ως ενήμερα δάνεια.

2.13 Λογισμικό και λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού

Η δαπάνη για αγορά λογισμικού, το οποίο θα επιφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Τράπεζα, καταχωρείται ως άυλο στοιχείο του ενεργητικού. Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία. Το λογισμικό αποσβένεται σε 3-4 χρόνια.

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται όταν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες από την χρήση του. Στο κόστος του άυλου περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνεται και κάθε άμεσο κόστος που απαιτείται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία για την σωστή λειτουργία του. Παραδείγματα κόστους είναι:

- Το κόστος προσωπικού το οποίο είναι δυνατόν να εξακριβωθεί και να αποδοθεί άμεσα στο συγκεκριμένο άυλο στοιχείο.
- Οι αμοιβές εξωτερικών συνεργατών που αφορούν την δημιουργία του άυλου περιουσιακού στοιχείου.
- Τα σταθερά έξοδα διοίκησης τα οποία βάσει των ωρών απασχόλησης κατανέμονται στο προσωπικό το οποίο απασχολήθηκε για την δημιουργία του άυλου στοιχείου.

2.14 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας. Στο ιστορικό κόστος περιλαμβάνονται δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά των ενσώματων στοιχείων. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση αξίας όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες παρέχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία όταν η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη από την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας του ενσώματου παγίου στοιχείου μείον τις δαπάνες για την πώλησή του και της αξίας λόγω χρήσης (value in use).

Η Τράπεζα εφαρμόζει την εναλλακτική μέθοδο του ΔΛΠ 23 «Κόστος Δανεισμού», σύμφωνα με την οποία το κόστος δανεισμού, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του ΔΛΠ 23 (το κόστος δανεισμού να σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που απαιτεί σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για την χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του), μεταφέρεται σε αύξηση του κόστους του σχετικού περιουσιακού στοιχείου.

Οι μεταγενέστερες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται στην αξία του παγίου, ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο ανάλογα με την περίπτωση, μόνο όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Τράπεζα και οι δαπάνες αυτές μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την χρήση στην οποία πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται χρησιμοποιώντας την ευθεία μέθοδο, με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των παγίων ως εξής:

- Hardware υπολογιστών: 3-4 χρόνια
- Βελτιώσεις επί μισθωμένων ακινήτων: Χαμηλότερη διάρκεια μεταξύ ωφέλιμης ζωής και της διάρκειας μίσθωσης
- Λοιπός εξοπλισμός και έπιπλα: 5 χρόνια
- Μεταφορικά μέσα: 6-7 χρόνια
- Ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια: 25-50 χρόνια

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές τόσο στην ωφέλιμη ζωή των παγίων όσο και στην υπολειμματική αξία τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές από εκποιήσεις παγίων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης και προσδιορίζονται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του παγίου.

2.15 Επενδύσεις σε ακίνητα

Τα ακίνητα που κατέχονται με σκοπό τη μακροπρόθεσμη εκμίσθωση ή την απόκτηση υπεραξίας ή και τα δύο κατατάσσονται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξόδων συναλλαγής.

Μετά την αρχική καταχώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου παγίου.

Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανακλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικές μισθώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Οι εύλογες αξίες αντανακλούν επίσης, οποιοσδήποτε εκροές αναμένονται για τις επενδύσεις σε ακίνητα. Μερικές από αυτές τις εκροές καταχωρούνται στις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις οικοπέδων και κτιρίων που κατατάσσονται στις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται στην λογιστική αξία, μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη τα οποία σχετίζονται με το πάγιο θα εισρεύσουν στην Τράπεζα και το κόστος του παγίου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες δαπάνες βελτίωσης και συντήρησης καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια της περιόδου στην οποία εμφανίζονται.

Μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν μία επένδυση σε ακίνητο μετατραπεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενη, τότε κατηγοριοποιείται στα ενσώματα πάγια και η εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της αλλαγής, θεωρείται ως το νέο κόστος.

Στην περίπτωση που ενσώματα πάγια αλλάζουν κατηγορία και εντάσσονται στις επενδύσεις σε ακίνητα, επειδή η χρήση τους άλλαξε, οποιαδήποτε αλλαγή μεταξύ λογιστικής και εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια, στο αποθεματικό αναπροσαρμογής παγίων, σύμφωνα με το ΔΛΠ 16. Στην περίπτωση όμως που κέρδος από αποτίμηση στην εύλογη αξία αντλιογίζει προηγούμενη απομείωση αξίας, το κέρδος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα που διακρατούνται για πώληση χωρίς να υπόκεινται σε βελτιώσεις, εντάσσονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για πώληση, σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5.

2.16 Πάγια διακρατούμενα για πώληση

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται πάγια στοιχεία ενεργητικού τα οποία θα πωληθούν εντός 12 μηνών και το κόστος τους θα ανακτηθεί από την πώλησή τους. Τα πάγια διακρατούμενα προς πώληση, με βάση το ΔΠΧΠ 5 "Πάγια στοιχεία Ενεργητικού διακρατούμενα για πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες", αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ λογιστικής και εύλογης αξίας (αφαιρουμένων των εξόδων για την πώλησή τους). Τα πάγια της κατηγορίας αυτής δεν αποσβένονται. Κέρδη/ ζημιές από την πώληση των διακρατούμενων προς πώληση παγίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

2.17 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού περιλαμβάνουν ακίνητα από πλειστηριασμούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του ΔΛΠ 40. Τα εν λόγω ακίνητα λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 2 ως αποθέματα και αποτιμώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης καθορίζεται σύμφωνα με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους, εξαιρώντας το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μείον τα έξοδα πώλησης.

2.18 Μισθωμένα πάγια

Στην περίπτωση που η Τράπεζα Πειραιώς είναι μισθωτής παγίων μέσω λειτουργικών μισθώσεων, τα μισθώματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της λειτουργικής μίσθωσης.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα Πειραιώς είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων ως στοιχείο του παθητικού. Τα ενσώματα μισθωμένα πάγια αρχικά καταχωρούνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, εάν είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της μίσθωσης, μόνο στην περίπτωση όπου εκτιμάται ότι τα μισθωμένα πάγια θα έρθουν στην κυριότητα του Ομίλου στο τέλος της μίσθωσης. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος που αφορά κεφάλαιο μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.19 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Το ταμείο και τα χρηματικά διαθέσιμα εμπεριέχουν υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών από την ημέρα απόκτησης τους όπως: μετρητά, χρηματικά διαθέσιμα στην κεντρική τράπεζα, έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα και χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων.

2.20 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για δαπάνες αναδιοργάνωσης και νομικές υποθέσεις καταχωρούνται όταν: α) η Τράπεζα έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαίριμη) ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, β) το ενδεχόμενο ότι μια εκροή πόρων θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης είναι περισσότερο πιθανό απ' ό,τι το ενδεχόμενο να μην απαιτηθεί και γ) το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν υπάρχει ένας αριθμός όμοιων υποχρεώσεων, η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των υποχρεώσεων ως ένα σύνολο. Η πρόβλεψη καταχωρείται, ακόμα και αν η πιθανότητα εκροής για μία υποχρέωση από το σύνολο των υποχρεώσεων είναι μικρή.

Οι προβλέψεις προσμετρώνται στην παρούσα αξία των δαπανών που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παρόδου του χρόνου καταχωρείται ως έξοδο τόκων.

2.21 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια τα οποία απαιτούν από τον εκδότη να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κομιστή για ζημία που έχει υποστεί, επειδή ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί σε πληρωμές όταν πρέπει, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοια συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων δίνονται σε τράπεζες, χρηματοοικονομικά ιδρύματα και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών, ώστε να διασφαλίζονται δάνεια, υπεραναλήψεις και άλλες τραπεζικές εργασίες.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις, την ημέρα που δόθηκε η εγγύηση. Μετά την αρχική καταχώρηση, οι υποχρεώσεις της τράπεζας στο πλαίσιο τέτοιων συμβολαίων καταχωρούνται στην μεγαλύτερη αξία μεταξύ (α) της αρχικής, μείον τις υπολογισμένες αποσβέσεις, ώστε να αναγνωριστεί με την ευθεία μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων το έσοδο από προμήθειες που έχει καταστεί δεδουλευμένο στην διάρκεια του συμβολαίου και (β) της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης για τον διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην εμπειρία και την κρίση της Διοίκησης από παρόμοιες πράξεις στο παρελθόν και το ιστορικό προηγούμενων ζημιών. Οποιαδήποτε μεταβολή σε υποχρέωση που σχετίζεται με εγγυήσεις, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.22 Παροχές σε εργαζομένους

A. Υποχρεώσεις για συνταξιοδότηση

Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από την Τράπεζα Πειραιώς χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Οι υποχρεώσεις της Τράπεζας Πειραιώς για συνταξιοδότηση αφορούν συμμετοχή τόσο σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και σε προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών περιλαμβάνουν την καταβολή εισφορών σε Ταμεία (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει υποχρέωση της Τράπεζας Πειραιώς σε περίπτωση που το Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία. Οι εργοδοτικές εισφορές που καταβάλλονται σε ετήσια βάση περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού και επιβαρύνουν αντίστοιχα την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι προγράμματα συνταξιοδότησης με βάση τα οποία καταβάλλεται στον εργαζόμενο σύνταξη ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας, την ηλικία και το μισθό. Η διαφορά με τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών είναι ότι ο εργοδότης φέρει την ευθύνη για την καταβολή των συμφωνημένων παροχών στον εργαζόμενο σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία - οργανισμούς.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον Ισολογισμό σχετικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για προγράμματα καθορισμένων παροχών κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος μαζί με αναλογιστικά κέρδη ή αναλογιστικές ζημιές που δεν αναγνωρίστηκαν και το κόστος προϋπηρεσίας.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από αναπροσαρμογές βάσει ιστορικών στοιχείων και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές, χρεώνονται ή πιστώνονται στα αποτελέσματα κατά το ποσό που αντιστοιχεί στη μέση εναπομένουσα διάρκεια της εργασιακής σχέσης. Η υποχρέωση των καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη μέθοδο " προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης". Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται απευθείας στα αποτελέσματα, εκτός εάν οι αλλαγές στα προγράμματα συνταξιοδότησης είναι υπό προϋποθέσεις και αφορούν υπαλλήλους που θα παραμείνουν στην υπηρεσία για συγκεκριμένη χρονική περίοδο (την περίοδο ωρίμανσης). Σε αυτήν την περίπτωση, το κόστος παρελθουσών υπηρεσιών αναγνωρίζεται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο με βάση τη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές

Η Τράπεζα Πειραιώς επέλεξε να χρησιμοποιήσει τον «Κανόνα Περιθωρίου του 10%» για τα κέρδη/ ζημιές και να αναγνωρίζει τα καθαρά σωρευτικά αναλογιστικά κέρδη/ ζημιές τα οποία υπερέβησαν το μεγαλύτερο από: α) το 10% της καθαρής παρούσας αξίας της υποχρέωσης του Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών και β) το 10% της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος.

Β. Λοιπά προγράμματα μετά την συνταξιοδότηση

Η Τράπεζα Πειραιώς παρέχει μετά - συνταξιοδοτικά προγράμματα στους συνταξιοδοτούμενους υπαλλήλους. Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του και στην συμπλήρωση ενός κατώτερου αριθμού ετών προϋπηρεσίας. Τα αναμενόμενα κόστη αυτών των προγραμμάτων συσσωρεύονται κατά την περίοδο παροχής υπηρεσιών του υπαλλήλου, χρησιμοποιώντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που χρησιμοποιείται στα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμώνται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητους αναλογιστές.

Γ. Προγράμματα διάθεσης μετοχών

Η εύλογη αξία των λαμβανόμενων υπηρεσιών των εργαζομένων σε αντάλλαγμα για την χορήγηση των δικαιωμάτων του προγράμματος διάθεσης μετοχών καταχωρείται ως έξοδο. Το συνολικό ποσό που εξοδοποιείται κατά την διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων που χορηγούνται, εξαιρώντας την επίδραση προϋποθέσεων κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς (για παράδειγμα, στόχοι κερδοφορίας και μεγέθυνσης πωλήσεων). Οι προϋποθέσεις κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς συμπεριλαμβάνονται σε παραδοχές αναφορικά με τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού, η Τράπεζα αναθεωρεί τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Η επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων, εάν υπάρχουν, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αντίστοιχη προσαρμογή διενεργείται στα ίδια κεφάλαια για την εναπομένουσα περίοδο κατοχύρωσης.

Τα έσοδα που εισπράττονται από την έκδοση νέων μετοχών μετά από την αφαίρεση των άμεσα συσχετιζόμενων εξόδων συναλλαγών αυξάνουν το μετοχικό κεφάλαιο και τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα εξασκούνται.

2.23 Αναβαλλόμενοι φόροι

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από τις φορολογικές βάσεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και των αντίστοιχων λογιστικών αξιών τους. Οι αναβαλλόμενοι φόροι καθορίζονται με τη χρήση των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών ή των φορολογικών συντελεστών που τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία Ισολογισμού και αναμένεται να εφαρμοστούν κατά την ημερομηνία κατά την οποία η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα χρησιμοποιηθεί και η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι βασικές προσωρινές διαφορές προκύπτουν από τις αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, την αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο, τις διαφορές κατά την αποτίμηση των χρεογράφων μεταξύ της λογιστικής (αποτιμήσεις βάσει Δ.Λ.Π.) και φορολογικής (αποτιμήσεις βάσει Παρ.5 αρθ. 28 του Π.Δ. 186/ 92) βάσης, την επανεκτίμηση των διαφόρων στοιχείων ενεργητικού (όπως των επενδύσεων σε ακίνητα), την αναγνώριση της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζομένους σύμφωνα με το ΔΛΠ 19. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που θεωρείται πιθανή η αναγνώρισή τους στο μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που προκύπτει από τις μεταβολές στην τρέχουσα αξία των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, καθώς και των σχέσεων αντιστάθμισης κινδύνων ταμειακών ροών, ο οποίος αρχικά χρεώνεται ή πιστώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, μεταγενέστερα μεταφέρεται από τα Ίδια Κεφάλαια στα αποτελέσματα χρήσης μαζί με τα αναβαλλόμενα στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού.

Ο φόρος εισοδήματος, με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, αναγνωρίζεται ως έξοδο στην τρέχουσα χρήση. Οι φορολογικές ζημιές, αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού αν είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό τους. Η Τράπεζα συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις μόνο όταν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις από το ΔΛΠ 12.

2.24 Μετοχικό κεφάλαιο

α) Οι κοινές μετοχές καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια. Τα έξοδα αύξησης κεφαλαίου μειώνουν τη διαφορά υπέρ το άρτιο.

β) Μερίσματα: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

γ) Το κόστος απόκτησης ιδίων μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων εξόδων απόκτησής τους, εμφανίζεται αφαιρετικά των Ίδιων Κεφαλαίων μέχρι την ακύρωση ή την πώλησή τους. Τα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των ιδίων μετοχών καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

2.25 Υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια

Υποχρεώσεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων, υβριδικών κεφαλαίων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων λογιστικοποιούνται αρχικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 39, στην εύλογη αξία τους (έσοδο από την έκδοσή τους μείον το κόστος έκδοσης). Στη συνέχεια, απεικονίζονται στο αποσβέσιμο κόστος. Όποια διαφορά μεταξύ του εσόδου από την έκδοση (μείον το κόστος έκδοσης) και της αξίας αποπληρωμής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για όλη τη διάρκεια των δανειακών κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια της Τράπεζας περιλαμβάνουν: μεσοπρόθεσμους τίτλους (EMTN), βραχυπρόθεσμους τίτλους (ECP), ομόλογα ΕΤΒΑ, ομολογιακά δάνεια από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων, υβριδικά κεφάλαια και κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης.

Οι προνομιούχες μετοχές, οι οποίες φέρουν υποχρεωτική καταβολή μερίσματος ή είναι εξαγοράσιμες σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία κατά την επιλογή του μετόχου, καταχωρούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στα λοιπά δανειακά κεφάλαια. Τα μερίσματα από αυτές τις προνομιούχες μετοχές, καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως έξοδο τόκου με βάση το αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το τμήμα της εύλογης αξίας που αντιστοιχεί στην υποχρέωση ενός μετατρέψιμου ομολόγου καθορίζεται από το τρέχον επιτόκιο ενός ισότιμου μη μετατρέψιμου ομολόγου. Το ποσό αυτό καταχωρείται ως υποχρέωση με βάση το αποσβέσιμο κόστος έως ότου μετατραπεί ή λήξει. Το υπολειπόμενο μέρος της εύλογης αυτής αξίας κατανέμεται στο δικαίωμα μετατροπής, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στα Ίδια Κεφάλαια, καθαρό από φόρους.

Εάν η Τράπεζα εξαγοράσει τα δανειακά κεφάλαια που έχει εκδώσει, τότε τα δανειακά αυτά κεφάλαια αποαναγνωρίζονται από τον Ισολογισμό και η διαφορά μεταξύ της ιστορικής αξίας της υποχρέωσης και της αναμενόμενης εκταμίευσης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

2.26 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Συγγενείς πρώτου βαθμού (σύζυγοι, τέκνα, κ.α) και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης και γ) εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και διοίκησης καθώς και των εξαρτώμενων μελών ή συγγενών τους πρώτου βαθμού) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%. Συναλλαγές παρόμοιας φύσεως γνωστοποιούνται συγκεντρωτικά. Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη είναι αντικειμενικές και διενεργούνται σύμφωνα με τις εγκεκριμένες χρηματοδοτικές διαδικασίες και πολιτικές της Τράπεζας.

2.27 Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Η Τράπεζα προσφέρει υπηρεσίες θεματοφυλακής προς τρίτους για πληθώρα χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν διαδικασίες όπως φύλαξη αξιών, εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών επί αξιών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, διενέργεια εταιρικών πράξεων, είσπραξη εισοδήματος κτλ, για λογαριασμό ιδιωτών και εταιρειών. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά προϊόντα προς φύλαξη και διαχείριση για λογαριασμό τρίτων, καθώς και το έσοδο που προκύπτει από αυτά για λογαριασμό τρίτων, δεν περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

2.28 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας

Κριτήριο για τον καθορισμό του πρωτεύοντα και δευτερεύοντα τομέα δραστηριότητας αποτελεί η φύση και η προέλευση των εσόδων της Τράπεζας Πειραιώς. Έτσι, οι επιχειρηματικοί τομείς καθορίζονται ως πρωτεύοντες, ενώ οι γεωγραφικοί τομείς ως δευτερεύοντες. Η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε τέσσερις κύριους τομείς: Λιανική Τραπεζική, Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, Επενδυτική Τραπεζική, Διαχείριση Περιουσίας & Treasury.

Η Τράπεζα Πειραιώς στον καθορισμό των τομέων έχει εφαρμόσει το όριο του 10% επί των κερδών ή των στοιχείων ενεργητικού. Το σύνολο των παρουσιαζόμενων τομέων συνιστά παραπάνω από το 75% του συνόλου των εσόδων της Τράπεζας Πειραιώς.

2.29 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό καταχωρείται στον Ισολογισμό, όταν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού των καταχωρημένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό ή να αναγνωριστεί ταυτόχρονα μια απαίτηση και μια υποχρέωση.

2.30 Συγκριτικά στοιχεία

Στις περιπτώσεις που κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναμορφώθηκαν για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης.

3 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Η επιχειρηματική λειτουργία της Τράπεζας είναι αλληλένδετη με την ανάληψη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η Διοίκηση έχοντας ως γνώμονα τη διατήρηση της σταθερότητας και της συνέχειας των εργασιών της έχει ως στόχο υψηλής προτεραιότητας την εφαρμογή και τη διαρκή εξέλιξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών συνεπειών τους στα οικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Μεριμνώντας για την κάλυψη όλων των μορφών κινδύνου, την έγκαιρη και εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους καθώς και τον απαιτούμενο συντονισμό, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) ως υπεύθυνη για την εφαρμογή και την εποπτεία τόσο των αρχών όσο και της πολιτικής διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η ΕΔΚ συνεδριάζει σε τριμηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο για τις δραστηριότητές της.

Τόσο οι αρχές όσο και η υφιστάμενη πολιτική διαχείρισης κινδύνων έχουν δημιουργηθεί για τον έγκαιρο εντοπισμό και την ανάλυση των κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα, για τη θέσπιση κατάλληλων ορίων και συστημάτων ελέγχου, καθώς επίσης και για τη συστηματική παρακολούθηση των κινδύνων και την τήρηση των θεσπισμένων ορίων. Η Τράπεζα επανεξετάζει σε ετήσια βάση την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στη δυναμική των αγορών, σε μεταβολές στα προσφερόμενα προϊόντα και στις ενδεξιμένες διεθνείς πρακτικές.

Στην Τράπεζα Πειραιώς λειτουργεί ως ανεξάρτητη μονάδα η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, η οποία έχει την εκτελεστική ευθύνη για τον σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι δραστηριότητες της υπόκεινται στον ανεξάρτητο έλεγχο της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Η Τράπεζα παρακολουθεί σε συστηματική βάση τους ακόλουθους κινδύνους οι οποίοι προκύπτουν από τη χρήση πιστωτικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων: πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος αγοράς, κίνδυνος ρευστότητας και λειτουργικός κίνδυνος.

3.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Η τραπεζική δραστηριότητα και η κερδοφορία της Τράπεζας είναι συνυφασμένες με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου. Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης χρηματοοικονομικής ζημιάς για την Τράπεζα, ο οποίος απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές/ συναλλακτικές τους υποχρεώσεις. Αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για την Τράπεζα και για τον λόγο αυτό η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κατά κύριο λόγο από τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια και τις πιστοδοτήσεις της Επιχειρηματικής και της Ιδιωτικής Πίστης, από τις επενδυτικές και συναλλακτικές δραστηριότητες της Τράπεζας, από πράξεις διαπραγμάτευσης στις αγορές παραγώγων, καθώς επίσης και από το διακανονισμό χρεογράφων. Ο βαθμός του κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι γενικότερες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς, η χρηματοοικονομική θέση των οφειλετών, το ύψος, το είδος και η διάρκεια των ανοιγμάτων, καθώς και η ύπαρξη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Η εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής η οποία περιγράφει τις αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου στην Τράπεζα, διασφαλίζει την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου. Στην Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζεται ενιαία πολιτική και πρακτική αναφορικά με τις μεθόδους αξιολόγησης και τις διαδικασίες έγκρισης, ανανέωσης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων. Όλα τα πιστοδοτικά όρια αναθεωρούνται ή/και ανανεώνονται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, ενώ τα αρμόδια κλιμάκια καθορίζονται με βάση το ύψος και την κατηγορία του συνολικού πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει η Τράπεζα για κάθε οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών που σχετίζονται μεταξύ τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει αναθέσει την εκτελεστική ευθύνη για την διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου στην Επιτροπή Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου, η οποία ορίζεται από τον Πρόεδρο και εποπτεύεται άμεσα από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Αποστολή της είναι η παροχή υποστήριξης στην τελευταία σε ότι αφορά στην παρακολούθηση και αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου που συνδέεται με τις καθημερινές δραστηριότητες της Τράπεζας, καθώς και στην επίβλεψη και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής και της λειτουργικότητας των πολιτικών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου. Στην Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου λειτουργεί και ξεχωριστή μονάδα Πιστωτικού Ελέγχου με αντικείμενο τη διαρκή παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου των ανοιγμάτων της Τράπεζας έναντι επιχειρήσεων, τραπεζών, κεντρικών κυβερνήσεων και ιδιωτών.

3.1.1 Μέτρηση πιστωτικού κινδύνου

Κεντρική θέση στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας κατέχει η αξιόπιστη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου. Η διαρκής ανάπτυξη υποδομών, συστημάτων και μεθοδολογιών για την ποσοτικοποίηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έγκαιρη και αποτελεσματική υποστήριξη της Διοίκησης και των επιχειρηματικών μονάδων σχετικά με τη λήψη αποφάσεων, τον καθορισμό πολιτικών και την εκπλήρωση των εποπτικών απαιτήσεων.

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Για τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου που ενέχεται στα δάνεια και τις απαιτήσεις της Τράπεζας σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου: (i) αξιολογείται συστηματικά η πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη και εκτιμάται το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων, (ii) παρακολουθείται το ύψος της τρέχουσας έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από το άνοιγμα και (iii) εκτιμάται με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις το πιθανό ποσοστό ανάκτησης το οποίο ενδέχεται να εισπράξει η Τράπεζα στην περίπτωση που ο πιστούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις του. Και οι τρεις αυτές συνιστώσες μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου είναι ενσωματωμένες στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας.

(i) Συστηματική αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας πελατών και εκτίμηση ενδεχόμενης αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων

Η Τράπεζα αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων και εκτιμά το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας υποδείγματα πιστοληπτικών διαβαθμίσεων (ratings) προσαρμοσμένα στις κατηγορίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντισυμβαλλομένων. Τα υποδείγματα αυτά έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά και συνδυάζουν τη χρηματοοικονομική και στατιστική ανάλυση με την κρίση των αρμόδιων στελεχών, ενώ υποβάλλονται σε αξιολόγηση όπου είναι εφικτό, μέσω της αντιπαραβολής τους με εξωτερικά διαθέσιμη πληροφόρηση.

Βάσει πολιτικής, η διαβάθμιση για κάθε πιστούχο εφαρμόζεται κατά τον καθορισμό των πιστοδοτικών ορίων και ανανεώνεται συστηματικά σε ετήσια βάση. Επικαιροποίηση των διαβαθμίσεων γίνεται ακόμη και στις περιπτώσεις όπου προκύπτουν νέες πληροφορίες οι οποίες μπορούν να διαφοροποιήσουν σημαντικά τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Η Τράπεζα επικυρώνει τακτικά την προβλεπτική ικανότητα των υποδειγμάτων πιστοληπτικής αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται τόσο στην Επιχειρηματική και Ιδιωτική Πίστη, εξασφαλίζοντας έτσι τη δυνατότητα ορθής απεικόνισης του ενεχόμενου πιστωτικού κινδύνου και επιτρέποντας την έγκαιρη λήψη ενεργειών για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων.

Επιχειρηματική Πίστη

Σε ό,τι αφορά την Επιχειρηματική Πίστη, τα υποδείγματα που εφαρμόζονται διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται το σύστημα διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας Moody's Risk Advisor, ενώ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται εσωτερικά ανεπτυγμένο σύστημα αξιολόγησης, καθώς και συστήματα scoring. Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Βασιλεία II), η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει διακριτά υποδείγματα πιστοληπτικής αξιολόγησης για απαιτήσεις ειδικού χαρακτήρισμού (specialized lending).

Οι πιστούχοι της Επιχειρηματικής Πίστης κατηγοριοποιούνται σε δεκατέσσερις (14) διαβαθμίσεις οι οποίες αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς βαθμούς πιστωτικού κινδύνου και συνδέονται με διαφορετικές πιθανότητες αθέτησης, επιτρέποντας έτσι την διενέργεια προβλέψεων έναντι συγκεκριμένων ανοιγμάτων. Για κάθε βαθμίδα της κλίμακας αντιστοιχεί και διαφορετική πολιτική συνεργασίας της Τράπεζας με τις επιχειρήσεις-πιστούχους.

Ιδιωτική Πίστη

Σε ό,τι αφορά τις πιστοδοτήσεις ιδιωτών, η Τράπεζα δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζει υποδείγματα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για τους υποψήφιους πιστούχους (application scoring), ενώ αναμένεται να θέσει σύντομα σε εφαρμογή υποδείγματα τα οποία έχει ήδη αναπτύξει σχετικά με την αξιολόγηση της συμπεριφοράς υφιστάμενων πελατών (behavior scoring) για κάθε προϊόν.

(ii) Παρακολούθηση ύψους τρέχουσας έκθεσης πιστωτικού κινδύνου

Το ύψος της έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο προσμετράται, στην περίπτωση των δανείων και των απαιτήσεων, με βάση την ονομαστική τους αξία.

(iii) Ποσοστό ανάκτησης με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, η Τράπεζα εκτιμά κατά τον καθορισμό/ ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το άνοιγμα (recovery rate) στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται με βάση το είδος της πιστοδότησης και την ύπαρξη ή όχι συνδεδεμένων καλυμμάτων και εξασφαλίσεων. Σε γενικές γραμμές, όσο χειρότερη είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός πιστούχου, τόσο μεγαλύτερο είναι το ενδεχόμενο αθέτησης των υποχρεώσεων του προς την Τράπεζα και επομένως τόσο ισχυρότερα θα πρέπει να είναι τα απαιτούμενα καλύμματα και οι εξασφαλίσεις προκειμένου το ποσοστό ανάκτησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο.

β) Χρεόγραφα

Για τη μέτρηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου ο οποίος ενέχεται σε χρεόγραφα, χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο οι διαβαθμίσεις εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης όπως για παράδειγμα εκείνες της Moody's, της Standard & Poor's ή άλλων αντίστοιχων οργανισμών. Το ύψος της έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο χρεογράφων και άλλων έντοκων γραμματίων προσμετράται με βάση την αγοραία αξία των ανοιγμάτων και/ή θέσεων εντός και εκτός ισολογισμού. Οι επενδύσεις σε χρεόγραφα αποτελούν ένα μέσο διαφοροποίησης του πιστωτικού κινδύνου, ενώ παράλληλα εξασφαλίζουν μια αξιόπιστη και γρήγορα διαθέσιμη πηγή ρευστότητας για την Τράπεζα.

γ) Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης

Οι ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της μέτρησης και ποσοτικοποίησης του πιστωτικού κινδύνου στην Τράπεζα, παρέχοντας εκτιμήσεις του μεγέθους των οικονομικών απωλειών που θα μπορούσαν να προκληθούν κάτω από το ενδεχόμενο ακραίων χρηματοπιστωτικών συνθηκών. Η Τράπεζα Πειραιώς, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 2577/ 9.3.2006), διενεργεί σε συστηματική βάση ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης για τον πιστωτικό κίνδυνο, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται και αξιολογούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Οι ασκήσεις πραγματοποιούνται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου και χρησιμοποιούν κατά κύριο λόγο την τεχνική ανάλυσης ευαισθησίας. Στο πλαίσιο των ασκήσεων αυτών, εξετάζονται τόσο τα δάνεια και οι απαιτήσεις της Τράπεζας προς πιστούχους εντός και εκτός της χώρας όσο και πιστωτικά ανοίγματα στην αγορά ομολόγων.

3.1.2 Διαχείριση ορίων και τεχνικές μείωσης κινδύνου

Η Τράπεζα Πειραιώς διαχειρίζεται, ελέγχει και περιορίζει το ύψος και τη συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζοντας σύστημα πιστοδοτικών ορίων. Τα πιστοδοτικά όρια προσδιορίζουν τη μέγιστη αποδεκτή ανάληψη κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο, ανά ομάδα αντισυμβαλλομένων, ανά προϊόν, ανά τομέα δραστηριότητας και ανά χώρα. Επιπρόσθετα, όρια θεσπίζονται και εφαρμόζονται έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, ελέγχεται περαιτέρω και με την εφαρμογή υπο-ορίων, τα οποία καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού, καθώς επίσης και ημερήσιες θέσεις σε χρηματοοικονομικά προϊόντα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, όπως για παράδειγμα σε συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Για τον καθορισμό των ορίων πελατών λαμβάνονται υπόψη τυχόν καλύμματα ή εξασφαλίσεις τα οποία μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Η Τράπεζα κατατάσσει τον κίνδυνο των πιστοδοτήσεων της σε κατηγορίες κινδύνου ανάλογα με το είδος των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων και τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους. Τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια που μπορούν να εγκριθούν ανά κατηγορία κινδύνου καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στην Τράπεζα Πειραιώς καμιά πιστοδότηση δεν εγκρίνεται από ένα μόνο πρόσωπο, με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια και τις πιστωτικές κάρτες, καθώς κατά κανόνα απαιτείται η έγκριση τριών στελεχών. Ανάλογα με το ύψος του κινδύνου έχουν οριστεί εγκριτικά κλιμάκια, ο ρόλος των οποίων στη διαμόρφωση της συνολικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων της Τράπεζας είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Τα πιστοδοτικά όρια στην Τράπεζα Πειραιώς έχουν διάρκεια ισχύος μέχρι δώδεκα μήνες και υπόκεινται σε ετησία ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα αρμόδια ή τα ανώτερα εγκριτικά κλιμάκια μπορούν όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι να επιλέξουν διάρκεια ισχύος των πιστοδοτικών ορίων μικρότερη των δώδεκα μηνών. Η παρακολούθηση των υπολοίπων έναντι των θεσπισμένων ορίων πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση, ενώ τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

Στις παραγράφους που ακολουθούν περιγράφονται και άλλες τεχνικές οι οποίες χρησιμοποιούνται στην Τράπεζα για τον έλεγχο και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

α) Καλύμματα και εξασφαλίσεις

Η Τράπεζα λαμβάνει καλύμματα ή/και εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεων της σε πελάτες, μειώνοντας τον συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεων της. Για το σκοπό αυτό έχει προσδιορίσει και ενσωματώσει στην πιστωτική της πολιτική, κατηγορίες αποδεκτών καλυμμάτων και εξασφαλίσεων, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Ενέχυρα επί καταθέσεων
- Εγγυητικές επιστολές τραπεζών
- Ενέχυρα επί μεριδίων μετοχικών ή μεικτών Α/Κ, μετοχών, ή ομολόγων
- Ενέχυρα επί επιταγών
- Προσημειώσεις ακινήτων

Η αποτίμηση των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή/και εξασφαλίσεων πραγματοποιείται αρχικά κατά την στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης με βάση την τρέχουσα ή την εύλογη αξία τους, και επανεκτιμάται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται γενικά έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα, εκτός αν πρόκειται για συμφωνίες επαναπώλησης (reverse repos) ή για άλλες δραστηριότητες δανεισμού χρεογράφων. Η Τράπεζα δεν λαμβάνει καλύμματα ή/και εξασφαλίσεις έναντι επενδυτικών τοποθετήσεων σε χρεόγραφα.

β) Παράγωγα

Η Τράπεζα παρακολουθεί και ελέγχει συστηματικά το ύψος και τη διάρκεια των καθαρών ανοικτών της θέσεων στην αγορά παραγώγων. Σε οποιαδήποτε στιγμή, η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο παραγώγων προϊόντων αντιπροσωπεύεται από την θετική αγοραία αξία των ανοικτών θέσεων, η οποία όμως αποτελεί μόνο ένα μικρό μέρος της συνολικής ονομαστικής αξίας των συμβολαίων. Τα πιστωτικά ανοίγματα από θέσεις στην αγορά παραγώγων αποτελούν μέρος των συνολικών πιστοδοτικών ορίων που καθορίζονται για έναν αντισυμβαλλόμενο και λαμβάνονται υπόψη κατά την εγκριτική διαδικασία. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται συνήθως έναντι ανοιγμάτων σε παράγωγα προϊόντα, εκτός από περιπτώσεις κατά τις οποίες η Τράπεζα απαιτεί την εφαρμογή περιθωρίου ασφαλείας (margin) από τους αντισυμβαλλόμενους.

Πιστωτικός κίνδυνος δημιουργείται και κατά το διακανονισμό συναλλαγών σε παράγωγα προϊόντα. Στην Τράπεζα Πειραιώς έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται συστηματικά για κάθε αντισυμβαλλόμενο, ημερήσια όρια διακανονισμού συναλλαγών σε παράγωγα προϊόντα, τα οποία συνηγορούνται στα συνολικά πιστοδοτικά όρια ενός αντισυμβαλλομένου.

γ) Συμφηφισμός Χρηματοοικονομικών Μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό καταχωρείται στον Ισολογισμό, όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμφηφισμού των καταχωρημένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό ή να αναγνωριστεί ταυτόχρονα μια απαίτηση και μια υποχρέωση.

δ) Πιστοδοτικές Δεσμεύσεις

Η Τράπεζα προβαίνει σε δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων προς πελάτες, διασφαλίζοντας την μελλοντική χρηματοδότησή τους όταν και εφόσον απαιτηθεί. Οι δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων ενέχουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο με τα δάνεια και τις απαιτήσεις της Τράπεζας και αφορούν κατά κύριο λόγο ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές. Η εναπομένουσα διάρκεια των πιστοδοτικών δεσμεύσεων αναλύεται και παρακολουθείται συστηματικά, καθώς σε γενικές γραμμές, δεσμεύσεις με μεγαλύτερη διάρκεια ενέχουν μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου από εκείνες με μικρότερη διάρκεια.

3.1.3 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων

Η Τράπεζα Πειραιώς εξετάζει συστηματικά αν υπάρχουν βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Για το σκοπό αυτό διενεργεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, έλεγχο απομείωσης της αξίας των δανείων της (impairment test) σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και σχηματίζει ανάλογες προβλέψεις.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται από το σύνολο της παρούσας αξίας των εισπράξεων και της παρούσας αξίας από την ρευστοποίηση τυχόν καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων σε περίπτωση αδυναμίας του πιστούχου να αποπληρώσει το δάνειο. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Τράπεζα δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους μιας απαίτησης, σχηματίζεται πρόβλεψη για την απομείωση της αξίας της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού της απαίτησης.

Η Τράπεζα, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 39, θεωρεί ως βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή μία ομάδα απαιτήσεων έχει απομειωθεί, τα κριτήρια που αναφέρονται στην ενότητα 2.12.

Η εκτίμηση ύπαρξης απομείωσης και ο σχηματισμός προβλέψεων διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου για όλες τις χορηγήσεις (τόσο της Λιανικής Τράπεζικής όσο και του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου) που η Τράπεζα θεωρεί σημαντικές και συλλογικά σε επίπεδο ομάδας δανείων για αυτές που θεωρεί λιγότερο σημαντικές. Η εκτίμηση για απομείωση διενεργείται συλλογικά για απαιτήσεις (χαρτοφυλάκια απαιτήσεων) με κοινά χαρακτηριστικά κινδύνου, οι οποίες σε ατομική βάση δεν θεωρούνται σημαντικές. Επίσης, συλλογικά αξιολογούνται και οι απαιτήσεις που σε ατομική βάση δεν έχουν υποστεί απομείωση.

Για τον σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται σύμφωνα με

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στην βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της Τράπεζας και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για την Τράπεζα. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Διαγραφές

Η Τράπεζα αφού έχει εξαντλήσει τις δικαστικές και λοιπές διαδικασίες για την είσπραξη των απαιτήσεων της (πιστοδοτήσεις και υπόλοιπες απαιτήσεις) και βάσιμα εκτιμά ότι αυτές είναι ανεπίδεκτες είσπραξης, προβαίνει σε διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων έναντι των σχετικών προβλέψεων που έχουν ληφθεί για την απομείωση της αξίας τους, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Τράπεζα συνεχίζει την παρακολούθηση των απαιτήσεων που διαγράφει για τυχόν αναβίωση των δυνατοτήτων είσπραξης αυτών.

3.1.4 Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου πριν τον υπολογισμό των εξασφαλίσεων και άλλων μέτρων πιστωτικής προστασίας

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας την 31/12/2007 και 31/12/2006, χωρίς να συνυπολογίζονται τα καλύμματα ή άλλα μέσα πιστωτικής προστασίας. Για τα εντός ισολογισμού στοιχεία, τα πιστωτικά ανοίγματα είναι βασισμένα στη λογιστική τους αξία όπως εμφανίζονται στον Ισολογισμό.

	Μέγιστη έκθεση	
	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων Ισολογισμού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.296.193	2.938.923
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	76.325	52.978
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου		
-Ομόλογα	4.279.705	1.797.546
-Έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα	14.915	29.749
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	508.137	56.449
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)		
Δάνεια σε ιδιώτες:		
-Στεγαστικά	5.306.194	4.206.037
-Καταναλωτικά/ προσωπικά δάνεια	2.309.790	1.832.552
-Πιστωτικές κάρτες	551.999	393.015
Δάνεια προς επιχειρήσεις		
-Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	10.977.667	6.997.670
-Μεγάλες επιχειρήσεις	7.617.309	5.299.462
Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση		
-Ομόλογα	1.004.573	515.097
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	676.735	394.072
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων εκτός Ισολογισμού		
Εγγυητικές επιστολές	2.317.635	1.839.005
Ενέγγυες πιστώσεις	171.176	116.457
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	12.365.397	8.311.270
Κατά την 31 Δεκεμβρίου	52.473.750	34.780.282

Το ποσό των αχρησιμοποίητων πιστωτικών ορίων περιλαμβάνει τόσο πιστωτικά όρια που μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων και ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή που προβλέπουν αυτόματη ακύρωση στην περίπτωση της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του πιστούχου (uncommitted), όσο και όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν (committed). Το ποσοστό των ορίων που μπορούν να ακυρωθούν ανέρχεται στο 85% του συνόλου των αχρησιμοποίητων πιστωτικών ορίων, ενώ τα όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν αφορούν το 15%.

3.1.5 Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών και πιστωτικών ιδρυμάτων συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007		31 Δεκεμβρίου 2006	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων
Δάνεια χωρίς απομείωση αξίας	23.212.174	4.296.193	16.236.179	2.938.923
Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση άνω 1 ημέρας χωρίς απομείωση αξίας	3.364.736	-	2.299.329	-
Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	503.207	-	506.118	-
Προ προβλέψεων	27.080.117	4.296.193	19.041.626	2.938.923
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	(317.158)	-	(312.890)	-
Μετά προβλέψεων	26.762.959	4.296.193	18.728.736	2.938.923

α) Δάνεια χωρίς απομείωση αξίας:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

31 Δεκεμβρίου 2007

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Διαβαθμίσεις						
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	469.907	1.778.298	4.462.552	8.627.533	7.145.609	22.483.899
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	549.617	178.658	728.275
Σύνολο	469.907	1.778.298	4.462.552	9.177.150	7.324.267	23.212.174

31 Δεκεμβρίου 2006

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Διαβαθμίσεις						
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	342.832	1.482.630	3.627.300	5.146.898	4.999.978	15.599.638
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	519.699	116.842	636.541
Σύνολο	342.832	1.482.630	3.627.300	5.666.597	5.116.820	16.236.179

Στα δάνεια και απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας περιλαμβάνονται ρυθμισμένες απαιτήσεις οι οποίες αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	2007	2006
Δάνεια προς ιδιώτες	5.436	-
Δάνεια προς επιχειρήσεις	83.440	86.362
	88.876	86.362

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις κάθε μορφής, οι οποίες είχαν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης και οι οποίες εάν δεν είχαν ρυθμιστεί θα παρουσιάζονταν στα δάνεια σε καθυστέρηση άνω της 1 ημέρας χωρίς απομείωση αξίας ή στα δάνεια με απομείωση. Μετά την πάροδο 12 μηνών από την έναρξη εξυπηρέτησης της ρύθμισης και εφόσον αυτή εξυπηρετείται κανονικά, οι απαιτήσεις αυτές μεταφέρονται στο ενήμερο χαρτοφυλάκιο και διαχειρίζονται όπως οι υπόλοιπες ενήμερες πιστοδοτήσεις.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Διαβαθμίσεις		
Εξαιρετικής σταθερότητας	1.754.962	2.384.730
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	2.539.168	554.193
Ειδικής αναφοράς	2.063	-
Σύνολο	4.296.193	2.938.923

β) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση άνω 1 ημέρας χωρίς απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2007

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	60.704	456.838	767.512	1.536.681	215.847	3.037.582
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	8.111	29.223	25.640	78.831	1.156	142.961
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	-	1.462	23.919	98.256	60.556	184.193
Σύνολο	68.815	487.523	817.071	1.713.768	277.559	3.364.736
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	47.214	732.623	755.965	49.052	1.584.854

Η εύλογη αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων που αφορούν στεγαστικά δάνεια περιλαμβάνει μόνο ακίνητα για τα οποία η Τράπεζα έχει στην κατοχή της την πρώτη (Α') προσημείωση. Για τις περιπτώσεις όπου η αξία του ακινήτου ξεπερνά το ποσό κάλυψης του υπολοίπου του δανείου, ως εύλογη αξία των στεγαστικών δανείων λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακινήτου μόνο μέχρι το ποσό κάλυψης του υπολοίπου.

Τράπεζα Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2007
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

31 Δεκεμβρίου 2006

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις			Σύνολο δανείων και απαιτήσεων
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις		
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	33.410	284.292	521.023	960.396	188.920		1.988.040
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	6.122	24.898	32.985	121.642	38.900		224.547
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	28	526	14.057	62.847	9.284		86.741
Σύνολο	39.559	309.715	568.065	1.144.885	237.104		2.299.329

γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2007

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις			Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις		
Δάνεια με απομείωση αξίας	37.063	120.454	37.029	201.504	107.157		503.207
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	2.809	26.351	102.566	18.525		150.251

Στο ποσό των δανείων με απομείωση αξίας της 31/12/2007 περιλαμβάνονται δάνεια ύψους € 25 εκ. τα οποία δεν εμφανίζουν καθυστέρηση. Το αντίστοιχο ποσό για την 31/12/2006 ανέρχεται σε € 70 εκ.

31 Δεκεμβρίου 2006

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις			Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις		
Δάνεια με απομείωση αξίας	23.439	115.413	19.263	191.445	156.558		506.118

3.1.6 Πιστωτικοί τίτλοι, έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση των χρεογράφων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου και των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες στα αποτελέσματα ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2007, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή τα ισοδύναμά τους:

	Χρηματικά μέσα αποτιμώμενα σε		Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	Σύνολο
	Χρεόγραφα εμπορικού χαρτί/κίου	εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		
AAA	109.478	-	-	109.478
AA- to AA+	92.492	-	-	92.492
A- to A+	4.075.356	471.994	879.457	5.426.807
Λιγότερο από A-	6.086	-	109.617	115.703
Μη διαβαθμισμένα	11.208	36.143	15.499	62.850
Σύνολο	4.294.620	508.137	1.004.573	5.807.330

3.1.7 Επανάκτηση καλυμμάτων

Εντός της χρήσης 2007, η Τράπεζα απέκτησε στοιχεία ενεργητικού μετά από την μεταβίβαση της κυριότητας των καλυμμάτων απαιτήσεων της:

Κατηγορία στοιχείου ενεργητικού	31 Δεκεμβρίου 2007
Ακίνητα	21.274
	21.274

Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού κατέχονται προσωρινά για πώληση από την Τράπεζα προς πλήρη ή μερική αποπληρωμή των απαιτήσεων από πελάτες. Συμπεριλαμβάνονται στη γραμμή του Ισολογισμού "Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού".

3.1.8 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες την έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31 Δεκεμβρίου 2007.

	Ελλάδα	Ην. Βασίλειο	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.246.869	49.324	4.296.193
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	75.709	616	76.325
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου			
-Ομόλογα	4.279.705	-	4.279.705
-Έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα	14.915	-	14.915
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	508.137	-	508.137
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	24.586.340	2.176.619	26.762.959
Δάνεια προς ιδιώτες			
-Στεγαστικά	5.262.039	44.155	5.306.194
-Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια	2.219.249	90.541	2.309.790
-Πιστωτικές κάρτες	551.999	-	551.999
Δάνεια προς επιχειρήσεις	16.553.053	2.041.923	18.594.976
Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση			
-Ομόλογα	819.543	185.030	1.004.573
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	667.383	9.352	676.735
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007	35.198.601	2.420.941	37.619.542
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006	23.371.808	1.141.742	24.513.550

β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες την έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη ανά τομέα δραστηριότητας την 31 Δεκεμβρίου 2007. Η Τράπεζα έχει καταθέσει τις εκθέσεις σε κίνδυνο ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	Χρηματο-πιστωτικά Ιδρύματα	Βιομηχανία	Κατασκευές και διαχείριση ακινήτων	Εμπορικές εταιρείες	Ναυτιλία	Δημόσιος τομέας	Τουρισμός	Ενέργεια & μεταφορές	Λοιποί τομείς	Ιδιώτες	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.296.193										4.296.193
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	76.325										76.325
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου											
-Ομόλογα	253.241	17.125				4.005.815			3.524		4.279.705
-Έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα						14.915					14.915
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών						508.137					508.137
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)											
Δάνεια προς ιδιώτες											
-Στεγαστικά										5.306.194	5.306.194
-Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια										2.309.790	2.309.790
-Πιστωτικές κάρτες										551.999	551.999
Δάνεια προς επιχειρήσεις	1.587.354	4.338.255	2.478.332	3.350.835	1.378.215	237.201	1.307.898	347.197	3.569.689	0	18.594.976
Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση											
-Ομόλογα	136.712	5.049				824.309			38.503		1.004.573
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού									676.735		676.735
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007	6.349.825	4.360.429	2.478.332	3.350.835	1.378.215	5.590.377	1.307.898	347.197	4.288.451	8.167.983	37.619.542
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006	4.553.938	2.728.537	1.337.249	2.178.795	706.117	2.425.830	738.255	877.199	2.536.026	6.431.604	24.513.550

3.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές μετοχών, επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει σύγχρονες και ευρέως αποδεκτές τεχνικές για την μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως αποτιμήσεις Αξίας σε Κίνδυνο (Value-at-Risk), Κερδών σε Κίνδυνο (Earnings-at-Risk) και Δεικτών Ευαισθησίας (Sensitivity Indicators).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει εγκρίνει ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, η οποία εφαρμόζεται στην Τράπεζα από τις αρχές του 2003. Η πολιτική περιγράφει τους βασικούς ορισμούς που αφορούν την διαχείριση του κινδύνου αγοράς και καθορίζει τους ρόλους και τις ευθύνες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών. Για κάθε μονάδα με δικαίωμα ανάληψης κινδύνου της Τράπεζας έχουν καθοριστεί όρια κινδύνου αγοράς που παρακολουθούνται σε συστηματική βάση. Τα όρια δεν καθορίζονται μόνο για στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (trading book), αλλά και για τα υπόλοιπα στοιχεία ισολογισμού (banking book) και αναφέρονται σε αποτιμήσεις Αξίας σε Κίνδυνο (Value-at-Risk), Κερδών σε Κίνδυνο (Earnings-at-Risk) και σε Δείκτες Ευαισθησίας. Το Value-at-Risk παρακολουθείται από την Τράπεζα σε συνολικό επίπεδο όπου και γίνεται η διαχείριση κινδύνων, τόσο για το τραπεζικό όσο και για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών μαζί. Επιπλέον, το Value at Risk υπολογίζεται και στο επίπεδο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών που αφορά τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αποτιμώνται σε τιμές αγοράς. Η τιμή Value-at-Risk για το συνολικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας Πειραιώς (χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και τραπεζικό χαρτοφυλάκιο) την 31/12/2007, ήταν € 14,63 εκατ.

Η αποτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο είναι η εκτίμηση της μέγιστης δυνατής μείωσης (ζημίας) στην καθαρή τρέχουσα αξία ενός χαρτοφυλακίου, που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης (confidence level). Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει την Riskmetrics παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value-at-Risk, με χρονικό ορίζοντα μιας ημέρας και επίπεδο εμπιστοσύνης 99%. Η μεθοδολογία Value at Risk δεν μπορεί να καλύψει εκτίμηση οικονομικών απωλειών που μπορεί να προκύψει από εξαιρετικά ασυνήθιστες οικονομικές μεταβολές και γι' αυτό, η ανάλυση κινδύνου αγοράς συνοδεύεται από έναν αριθμό σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Τα σενάρια αυτά βασίζονται στους κύριους παράγοντες κινδύνου που μπορεί να επηρεάσουν την αξία των στοιχείων του ισολογισμού.

Η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing) για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών της Τράπεζας και για τις εκτιμήσεις του μεγέθους Αξίας-σε-Κίνδυνο. Σε καθημερινή βάση συγκρίνεται η τιμή Value-at-Risk όπως αυτή υπολογίζεται, με την αντίστοιχη μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, λόγω μεταβολής των τιμών της αγοράς. Στη διάρκεια του έτους 2007 καταγράφηκαν 2 περιπτώσεις, κατά τις οποίες η μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου ήταν μεγαλύτερη από το μέγεθος Value-at-Risk, ενώ τα έτη 2006 και 2005 παρατηρήθηκαν 4 και 3 τέτοιες περιπτώσεις αντίστοιχα.

Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών της Τράπεζας αφορά θέσεις σε ομόλογα, θέσεις σε μετοχές, θέσεις σε χρηματιστηριακά και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2007 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας € 6,49 εκατ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 1,08 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 6,69 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον χρηματιστηριακό κίνδυνο, και € 0,18 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον συναλλαγματικό κίνδυνο. Με την διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2007, επιτυγχάνεται μείωση € 1,46 εκατ. στην συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου. Κατά το 2007 σημειώθηκε αύξηση στο VaR του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της τράπεζας λόγω της αύξησης των μετοχών στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και στο χαρτοφυλάκιο διαθέσιμο προς πώληση (οι εισηγμένες μετοχές του χαρτοφυλακίου διαθέσιμο προς πώληση συμπεριλαμβάνονται για σκοπούς υπολογισμού VaR στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών).

Αντίστοιχα, η τιμή Value-at-Risk στις 29/12/2006 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας € 2,25 εκατ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 0,22 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 0,74 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον χρηματιστηριακό κίνδυνο, και € 2,09 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον συναλλαγματικό κίνδυνο. Με την διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 29/12/2006, επιτυγχάνεται μείωση € 0,81 εκατ. στην συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Τα παραπάνω συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών Τράπεζας Συνολικό VAR	VAR Επιτοκιακός κίνδυνος	VAR Κινδύνος Μετοχών	VAR Συναλλαγματικός Κίνδυνος	Μείωση λόγω διαφοροποίησης χαρτοφυλακίου
2007	6,49	1,08	6,69	0,18	-1,46
2006	2,25	0,22	0,74	2,09	-0,81

3.3 Κίνδυνος συναλλάγματος

Οι επιδράσεις της μεταβολής των ισοτιμιών των διαφόρων νομισμάτων επηρεάζουν την χρηματοοικονομική θέση και τις ταμειακές ροές της Τράπεζας. Η Διοίκηση θέτει όρια στην έκθεση της Τράπεζας στις μεταβολές του συναλλάγματος τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει την συναλλαγματική έκθεση της Τράπεζας Πειραιώς στις 31/12/2007. Παρουσιάζονται τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις ανά νόμισμα σε λογιστικές αξίες:

	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά νομίσματα	Σύνολο
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007							
Κίνδυνος συναλλάγματος στοιχείων ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.039.424	11.035	3.265	1.238	2.718	8.503	2.066.182
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.223.298	642.901	68	800	152.039	277.087	4.296.193
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	(36.918)	23.525	3	83.967	5.748	-	76.325
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	4.400.234	3.657	-	-	-	-	4.403.891
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε							
εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	491.839	-	-	16.298	-	-	508.137
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	23.698.584	1.316.933	62.302	81.126	1.603.734	280	26.762.959
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου							
-Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	1.138.012	136.419	-	-	-	-	1.274.431
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	525.302	34.931	3.910	809	2.139	852	567.943
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (Α)	35.479.775	2.169.401	69.549	184.238	1.766.378	286.722	39.956.061
Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	8.807.582	1.662.842	94.186	18.211	85.805	36.217	10.704.842
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	(24.294)	26.519	-	76.093	5.242	49	83.609
Υποχρεώσεις προς πελάτες	16.372.068	1.484.476	151.160	950.146	8.226	63.946	19.030.022
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	7.335.015	233.454	50.257	68.418	20.788	-	7.707.932
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	985.141	-	-	-	-	-	985.141
Λοιπές υποχρεώσεις	259.842	36.433	28.337	8.259	13.355	246.506	592.732
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (Β)	33.735.354	3.443.723	323.940	1.121.127	133.416	346.717	39.104.278
Καθαρή χρηματοοικονομική θέση στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων (Α-Β)	1.744.420	(1.274.322)	(254.392)	(936.889)	1.632.962	(59.995)	851.783
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006							
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	24.599.105	1.458.641	73.658	141.209	443.666	71.654	26.787.933
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	21.698.811	2.761.145	368.646	1.046.613	150.367	147.980	26.173.562
Καθαρή θέση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	2.900.294	(1.302.504)	(294.988)	(905.404)	293.299	(76.326)	614.371

Για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου των ανοιχτών θέσεων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα συναλλάγματος.

3.4 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Επιτοκιακός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από μεταβολές στις αγορές επιτοκίων. Αλλαγές στις τιμές των επιτοκίων επηρεάζουν τα κέρδη της Τράπεζας, μεταβάλλοντας το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα, καθώς και την αξία άλλων εσόδων ή εξόδων ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων. Οι μεταβολές των επιτοκίων επηρεάζουν επίσης την αξία των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, αφού η παρούσα αξία μελλοντικών χρηματοροών (και σε ορισμένες περιπτώσεις οι ίδιες οι χρηματοροές) μεταβάλλεται όταν τα επιτόκια αλλάζουν.

Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου και υιοθετεί τεχνικές αποτιμήσεων που βασίζονται είτε σε απλές Αναλύσεις Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis), είτε σε σύνθετες τεχνικές δυναμικής προσομοίωσης (Dynamic Simulation), από τις οποίες εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα για την εξέλιξη της κερδοφορίας σε συνάρτηση με μεταβολές των επιτοκίων.

Η Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος αποτελεί την απλούστερη τεχνική μέτρησης του βαθμού έκθεσης της Τράπεζας στον επιτοκιακό κίνδυνο. Σύμφωνα με αυτήν, τα στοιχεία απαιτήσεων και υποχρεώσεων, κατανέμονται σε χρονικές περιόδους ανάλογα με την εναπομένονσα διάρκεια μέχρι την λήξη τους (περίπτωση στοιχείων σταθερού επιτοκίου), ή σύμφωνα με την ημερομηνία του επόμενου επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου τους (περίπτωση στοιχείων κυμαινόμενου επιτοκίου).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το βαθμό έκθεσης της Τράπεζας στον επιτοκιακό κίνδυνο, σύμφωνα με την Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος. Σε περιπτώσεις όπου για οποιοδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

Συγκεκριμένα, οι καταθέσεις όψεως, ταμειυτηρίου, καθώς και οι τρεχούμενοι λογαριασμοί που έχουν κατανεμηθεί στην χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα, ανέρχονται σε € 7,5 δις (2006: € 6,7 δις) και αποτελούν το 49% (2006: 57%) των συνολικών "Υποχρεώσεων προς πελάτες" που έχουν κατανεμηθεί στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Η θετική εύλογη αξία των παραγώγων έχει συμπεριληφθεί στα "Λοιπά στοιχεία ενεργητικού", στη στήλη "Ατοκα", ενώ στην ίδια στήλη αντίστοιχα, η αρνητική δίκαιη αξία των παραγώγων έχει συμπεριληφθεί στις "Λοιπές υποχρεώσεις".

Στον πίνακα, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007							
Ενεργητικό							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.066.182	-	-	-	-	-	2.066.182
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.129.820	876.638	289.735	-	-	-	4.296.193
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	4.364.382	121.671	(401.769)	617.946	100.527	109.271	4.912.028
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	-	397.769	110.368	-	508.137
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	16.990.034	5.375.866	2.130.869	2.423.366	159.983	(317.158)	26.762.959
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου							
-Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	572.245	18.239	295.959	84.561	33.569	269.858	1.274.431
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	753.060	753.060
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	27.122.663	6.392.414	2.314.794	3.523.642	404.447	815.031	40.572.990
Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	7.587.612	2.640.163	477.067	-	-	-	10.704.842
Υποχρεώσεις προς πελάτες	15.354.558	2.615.650	910.408	39.660	-	109.747	19.030.022
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	2.661.517	3.812.215	880.874	353.326	-	-	7.707.932
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	590.011	395.130	-	-	-	-	985.141
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	676.341	676.341
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	26.193.698	9.463.157	2.268.350	392.985	0	786.088	39.104.278
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	102.362	1.018.532	(245.089)	(661.145)	(113.937)	-	100.724
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	1.031.326	(2.052.211)	(198.644)	2.469.512	290.510	28.943	1.569.435

Τα εκτός ισολογισμού στοιχεία που εμφανίζονται στο κάτω μέρος του πίνακα περιλαμβάνουν τα ανοίγματα που προέρχονται από συναλλαγές σε παράγωγα οι οποίες εκτελούνται είτε για σκοπούς διαπραγματεύσεως είτε για σκοπούς αντιστάθμισης χωρίς να γίνεται απαραίτητα χρήση αντισταθμιστικής λογιστικής (hedge accounting).

Το αρνητικό ποσό που εμφανίζεται στη γραμμή "Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου" αφορά αγορές και πωλήσεις ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου με ημερομηνία διακανονισμού μετά την 31 Δεκεμβρίου 2007.

Ακολουθεί πίνακας με τα συγκριτικά στοιχεία για την προηγούμενη χρήση:

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006							
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	13.833.267	8.681.626	2.111.638	935.566	180.669	745.125	26.487.891
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	17.349.246	5.488.682	2.102.492	481.127	323	590.079	26.011.949
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου (Α-Β)	(3.515.979)	3.192.944	9.146	454.439	180.346	155.046	475.942

Η Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος επιτρέπει την εκτίμηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσω του δείκτη "Επιτοκιακών Αποτελεσμάτων σε Κίνδυνο", ο οποίος εκφράζει την αρνητική επίπτωση στο προβλεπόμενο ετήσιο επιτοκιακό αποτέλεσμα από μια παράλληλη σε όλες τις διάρκειες μεταβολή των επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα.

Παράλληλα, στην Τράπεζα Πειραιώς, ως μέγεθος εκτίμησης του επιτοκιακού κινδύνου, υπολογίζεται και η μεταβολή της καθαρής παρούσας αξίας των στοιχείων ενεργητικού – υποχρεώσεων, αναφορικά με μεταβολή των επιτοκίων.

Συγκεκριμένα, η αρνητική επίπτωση στην καθαρή τρέχουσα αξία όλων των στοιχείων Ισολογισμού της Τράπεζας Πειραιώς, έναντι παράλληλης ανόδου των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης σε όλα τα νομίσματα, εκτιμάται σε € 48 εκ. (2006: € 60 εκ).

Παράλληλα, στην Τράπεζα Πειραιώς αποτιμώνται πιθανές οικονομικές απώλειες αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης στις αγορές των επιτοκίων. Τα πιθανά σενάρια κρίσης περιλαμβάνουν έντονες μεταβολές στα επίπεδα των επιτοκίων, αλλαγές στην κλίση και το σχήμα των καμπυλών επιτοκίων, ή μεταβολές στην μεταβλητότητα των τιμών αγοράς.

Τα σενάρια αυτά, σύμφωνα με τα οποία οι μεταβολές πραγματοποιούνται "ακαριαία", μπορούν να θεωρηθούν μια ιδιαίτερη περίπτωση των "Δυναμικών Σεναρίων".

Τα "Δυναμικά Σενάρια" χρησιμοποιούνται στην εφαρμογή της "Δυναμικής Προσομοίωσης" της εξέλιξης των στοιχείων ενεργητικού – υποχρεώσεων, στο πλαίσιο της οποίας αποτιμάται η ευαισθησία του καθαρού επιτοκιακού αποτελέσματος σε μεταβολές των επιτοκίων, και περιλαμβάνουν τη διάσταση του παράγοντα χρόνου και τις μεταβολές των τιμών αγοράς που πραγματοποιούνται σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα. Στην διαδικασία "Δυναμικής Προσομοίωσης" λαμβάνονται υπόψη, εκτός από τα πιθανά σενάρια εξέλιξης των τιμών αγοράς, και οι στόχοι εξέλιξης μεγεθών της Τράπεζας, σύμφωνα με προϋπολογιστικά στοιχεία.

3.5 Κίνδυνος ρευστότητας

Η Τράπεζα Πειραιώς αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διαχείριση του Κινδύνου Ρευστότητας συμβάλλει ουσιαστικά στην ικανότητα εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, χωρίς τον κίνδυνο να προκύψουν σημαντικές οικονομικές απώλειες.

Ο Κίνδυνος Ρευστότητας που διατρέχει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είναι ο κίνδυνος αδυναμίας εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών του υποχρεώσεων, όταν αυτές γίνουν απαιτητές, λόγω έλλειψης απαραίτητης ρευστότητας.

Από το τέλος του 2003 εφαρμόζεται στις μονάδες της Τράπεζας ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας. Η Πολιτική αυτή είναι σύμφωνη με διεθνώς εφαρμοσμένες πρακτικές και εποπτικές διατάξεις και είναι προσαρμοσμένη στις επιμέρους δραστηριότητες και οργανωτικές δομές της Τράπεζας Πειραιώς.

Η πολιτική περιγράφει τους βασικούς ορισμούς και μεθοδολογίες αποτίμησης του κινδύνου ρευστότητας, καθορίζει τους ρόλους και τις υπευθυνότητες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών και περιγράφει οδηγίες για το χειρισμό καταστάσεων κρίσης ρευστότητας. Η πολιτική επικεντρώνεται στις ανάγκες ρευστότητας που αναμένεται να προκύψουν για το χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας και ενός μήνα, αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης ρευστότητας.

Επιπλέον, η πολιτική ορίζει και ένα Σχέδιο Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή σε περίπτωση κρίσης ρευστότητας. Μία τέτοια κρίση μπορεί να οφείλεται είτε σε συγκεκριμένο γεγονός που σχετίζεται με δραστηριότητες της Τράπεζας Πειραιώς, είτε με τις γενικότερες συνθήκες των αγορών. Συνθήκες ενεργοποίησης και ενδείξεις αυξημένης ετοιμότητας, λειτουργούν ως δείκτες για την ενεργοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα Πειραιώς υπολογίζει και παρακολουθεί τους υποχρεωτικούς δείκτες ρευστότητας, «Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων» και «Δείκτης Ασυμφωνίας Ληκτότητας Απαιτήσεων – Υποχρεώσεων», όπως αυτοί ορίζονται σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή, με θέμα το πλαίσιο ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος της επάρκειας ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Τα επίπεδα των δεικτών κοινοποιούνται καθημερινά στις αντίστοιχες Διαχειριστικές Μονάδες, και όλα τα σχετικά σχόλια και αποτιμήσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων συμπεριλαμβάνονται στο σύνολο των αναφορών που παρέχονται στα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Υποχρεώσεων (ALCO).

Στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, υπολογίζονται οι υποχρεωτικοί δείκτες με βάση τα προϋπολογιζόμενα μεγέθη Ενεργητικού και Υποχρεώσεων του επόμενου έτους και ανακοινώνονται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Επιπλέον, η Τράπεζα εφαρμόζει σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (Stress Testing) και αξιολογεί την επίπτωσή τους επί της ρευστότητας και επί των υποχρεωτικών δεικτών.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρευστότητας λαμβάνονται μέτρα, όπως η διατήρηση χαρτοφυλακίων χρεογράφων που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα, η διεύρυνση των καταθετικών λογαριασμών 'μεγάλης διασποράς' (λογαριασμοί ταμειυτηρίου), η ενίσχυση καταθετικών προϊόντων με μακροπρόθεσμη διάρκεια, καθώς και η διεύρυνση των εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης (έκδοση προγράμματος Euro Commercial Paper) και η επιμήκυνση της ληκτότητας των στοιχείων Παθητικού μέσω της έκδοσης ομολογιακών δανείων (έκδοση προγράμματος Euro Medium Term Note, έκδοση κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης Tier II, έκδοση υβριδικών κεφαλαίων Tier I). Τέλος, εντός του 2007 το δεύτερο πρόγραμμα τιτλοποίησης στεγαστικών δανείων, ονομαστικής αξίας 1,25 δισ. ευρώ, επαύξησε τη ρευστότητα, καθώς κεφάλαια που δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα μετατράπηκαν σε ρευστά διαθέσιμα.

Γενικότερα, η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση των ταμειακών εισροών και εκροών σε χρονικές περιόδους, ώστε κάτω από φυσιολογικές συνθήκες, η Τράπεζα να έχει την δυνατότητα να ανταποκριθεί στις ταμειακές της υποχρεώσεις. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιείται Ανάλυση Ανοίγματος Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), που διαμορφώνει μια εικόνα των αναμενόμενων χρηματοροών που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, ταξινομημένα σε χρονικές περιόδους, ανάλογα με το πότε αυτά πραγματοποιούνται.

Για την εφαρμογή της Ανάλυσης Ανοίγματος Ρευστότητας, θεωρήθηκε πως οι τακτές πληρωμές προς την Τράπεζα θα πραγματοποιηθούν στο ακέραιο και εγκαίρως, και από την άλλη πλευρά όλες οι υποχρεώσεις της Τράπεζας θα εκπληρωθούν στο ακέραιο – (για παράδειγμα, οι καταθέτες θα αποσύρουν τα χρήματα τους αντί να ανανεώσουν τις καταθέσεις τους). Σε περιπτώσεις όπου για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί, καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στην χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

α) Ταμειακές ροές εκτός παραγώγων

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, οι πληρωτέες ταμειακές ροές από την Τράπεζα από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων με βάση τις εναπομένουσες συμβατικές ημερομηνίες λήξης. Τα ποσά που αναφέρονται είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Η Τράπεζα διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας βάσει των εκτιμώμενων μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ με βάση τις προβλεπόμενες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	7.603.247	2.924.758	514.982	552.642	-	11.595.628
Υποχρεώσεις προς πελάτες	14.762.219	2.652.479	935.080	39.899	-	18.389.677
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	1.640.254	1.086.021	1.146.097	3.317.397	1.688.123	8.877.892
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	5.448	5.485	32.008	159.975	908.370	1.111.286
Υβριδικά κεφάλαια	2.997	-	9.080	45.615	217.357	275.048
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	592.274	592.274
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	24.014.164	6.668.743	2.637.247	4.115.528	3.406.123	40.841.805
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	17.892.798	3.123.832	1.876.461	11.274.487	14.685.159	48.852.737

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006

Ρευστότητα υποχρεώσεων

Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	3.150.771	577.284	538.385	574.115	-	4.840.555
Υποχρεώσεις προς πελάτες	11.925.085	1.535.906	1.155.414	56.703	-	14.673.108
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	330.619	1.409.890	917.103	2.931.328	150.101	5.739.041
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	4.192	4.385	27.363	148.357	943.674	1.127.971
Υβριδικά κεφάλαια	2.447	-	7.819	42.709	232.600	285.575
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	473.108	473.108
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	15.413.114	3.527.465	2.646.084	3.753.212	1.799.483	27.139.358
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	10.088.598	1.873.556	2.824.584	7.286.691	9.715.229	31.788.658

β) Ταμειακές ροές παραγώγων

βι) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και β) παράγωγα επιτοκίου: συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων, εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου, λοιπά συμβόλαια επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι την λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα επιτοκίου	551	(3.308)	(2.745)	(12.581)	5.445	(12.639)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα επιτοκίου	109	510	(1.720)	(4.020)	(104)	(5.225)
Σύνολο	660	(2.798)	(4.465)	(16.601)	5.341	(17.863)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα επιτοκίου	1.717	791	2.875	(13.643)	(1.782)	(10.042)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα επιτοκίου	-	(35)	(14)	43	-	(6)
Σύνολο	1.717	756	2.861	(13.600)	(1.782)	(10.048)

βιι) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων και β) παράγωγα επιτοκίου: διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία της εταιρείας (ενεργητικού και υποχρεώσεις) που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι την λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Οι συνολικές εκροές και συνολικές εισροές για κάθε κατηγορία παραγώγου και ομάδας ληκτότητας γνωστοποιούνται ως μη προεξοφλημένες ροές βάση συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(3.797.342)	(1.357.391)	(1.396.472)	(91.039)	-	(6.642.244)
Εισροή	3.789.156	1.360.924	1.494.293	95.934	-	6.740.307

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(1.883.576)	(1.994.092)	(1.703.036)	(31.396)	(16.703)	(5.628.803)
Εισροή	1.859.226	2.014.483	1.679.185	31.800	12.999	5.597.693

3.6 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα (στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις) που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στον ισολογισμό της Τράπεζας.

	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.296.193	2.938.923	4.317.474	2.939.286
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	26.762.959	18.728.736	27.462.259	19.336.375
-Δάνεια προς ιδιώτες	8.167.983	6.431.604	8.381.331	6.640.272
-Δάνεια προς επιχειρήσεις	18.594.976	12.297.132	19.080.928	12.696.103
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	10.704.842	4.709.542	10.708.652	4.714.497
Υποχρεώσεις προς πελάτες	19.030.022	14.606.019	19.027.783	14.598.775
-Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	4.009.760	3.260.662	4.009.760	3.259.045
-Ταμειυτήριο	3.347.160	3.440.952	3.347.160	3.439.245
-Καταθέσεις προθεσμίας	10.599.282	7.630.739	10.596.954	7.626.954
-Λοιπές καταθέσεις	203.726	168.167	203.726	168.084
-Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	870.093	105.499	870.182	105.447
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	7.707.932	5.221.365	7.690.226	5.251.375
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	985.141	1.000.884	970.621	1.008.765

α) Η εύλογη αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων βασίζεται στην προεξόφληση χρηματοροών χρησιμοποιώντας επιτόκια διατραπεζικής αγοράς ανάλογα και με τη διάρκεια της κάθε κατάθεσης.

β) Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές χρησιμοποιώντας κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων που αντιστοιχούν σε χρηματοοικονομικά μέσα με αντίστοιχο πιστωτικό κίνδυνο και διάρκεια.

γ) Η υπολογιζόμενη εύλογη αξία των υποχρεώσεων προς πελάτες βασίζεται στην προεξόφληση χρηματοροών χρησιμοποιώντας επιτόκια διατραπεζικής αγοράς ανάλογα και με την διάρκεια της κάθε κατάθεσης.

δ) Η εύλογη αξία των πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθοριστεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά (λήξη, απόδοση) ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών.

ε) Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών και υβριδικών κεφαλαίων βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όταν δεν υπάρχουν αξιόπιστες τιμές αγοράς, γίνεται προεξόφληση χρηματοροών με κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων.

3.7 Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Η Τράπεζα προσφέρει υπηρεσίες θεματοφυλακής προς τρίτους για πληθώρα χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν διαδικασίες όπως φύλαξη αξιών, εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών επί αξιών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, διενέργεια εταιρικών πράξεων, είσπραξη εισοδήματος κτλ, για λογαριασμό ιδιωτών και εταιρειών. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά προϊόντα προς φύλαξη και διαχείριση για λογαριασμό τρίτων, καθώς και το έσοδο που προκύπτει από αυτά δεν περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες ενέχουν μόνο λειτουργικούς κινδύνους. Κατά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού, τα υπόλοιπα των χρηματοοικονομικών προϊόντων τρίτων προς φύλαξη και διαχείριση από την Τράπεζα ήταν € 8,3 δισ. (2006: € 6,87 δισ.).

3.8 Κεφαλαιακή επάρκεια

Η κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας Πειραιώς παρακολουθείται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας και υποβάλλεται σε τριμηνιαία βάση στην εποπτεύουσα αρχή, την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο ιδίων κεφαλαίων σε σχέση πάντοτε με το σύνολο των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Ο συντελεστής ορίζεται ως ο λόγος των ιδίων κεφαλαίων προς τα στοιχεία ενεργητικού και τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, σταθμισμένα κατά τον αντίστοιχο κίνδυνο τους. Η ελάχιστη τιμή του καθιερώθηκε διεθνώς στο 8% και είναι σχεδιασμένος να καλύπτει τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης της υποχρέωσης του αντισυμβαλλόμενου.

Τα πιστωτικά ιδρύματα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εποπτεύονται από τις κατά τόπους εποπτικές αρχές των χωρών στις οποίες και δραστηριοποιούνται, αν και οι κανόνες μπορεί να διαφοροποιούνται από χώρα σε χώρα.

Οι βασικοί στόχοι της Τράπεζας Πειραιώς που ορίζουν την διαχείριση των εποπτικών κεφαλαίων, συνοψίζονται ως εξής:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, οι οποίες ορίζονται από τις εποπτικές αρχές της χώρας που δραστηριοποιείται η Τράπεζα.
- Η διαφύλαξη της δυνατότητας της Τράπεζας Πειραιώς να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές της, έτσι ώστε να προσφέρει αποδόσεις και οφέλη στους μετόχους της.
- Η διατήρηση μίας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης η οποία να υποστηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της Διοίκησης της Τράπεζας.

Τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας, όπως ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος διακρίνονται σε Βασικά στοιχεία (Tier I) και Συμπληρωματικά στοιχεία (Tier II).

Για να υπολογιστούν τα εποπτικά κεφάλαια, τα ίδια κεφάλαια υπόκεινται σε εποπτικές προσαρμογές, όπως αφαίρεση άυλων πάγιων στοιχείων & υπεραξίας (Goodwill), αφαίρεση κερδών από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, αφαίρεση μέρους των διαθέσιμων προς πώληση αποθεματικών, αφαίρεση του προτεινόμενου προς διανομή μερίσματος.

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Βασικά ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό Κεφάλαιο	1.617.977	1.288.830
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	1.099.903	88.146
Μείον: Ίδιες Μετοχές	(250.860)	(97.300)
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	14.145	111.029
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	57.063	33.236
Κέρδη εις νέον	406.057	204.154
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(21.200)	(14.498)
Μείον: Σύνολο εποπτικών προσαρμογών της λογιστικής καθαρής θέσης	(124.682)	(152.889)
Σύνολο βασικών ιδίων κεφαλαίων	2.798.403	1.460.708
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Υποχρεώσεις από μειωμένης εξασφάλισης δάνεια	985.141	931.517
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	(23.020)	2.524
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	962.121	934.041
Αφαιρετικά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	(34.974)	(3.750)
Εποπτικά Κεφάλαια	3.725.550	2.390.999
Σταθμισμένο Ενεργητικό:		
Στοιχεία ενεργητικού	26.061.372	18.750.547
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού	2.499.014	1.345.797
Σύνολο σταθμισμένου ενεργητικού	28.560.386	20.096.344
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας Βασιλείας I	13,04%	11,90%

4 Εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η Τράπεζα κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις και παραδοχές για την μελλοντική κατάσταση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που επηρεάζουν την απεικόνιση των στοιχείων αυτών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι εκτιμήσεις αυτές και οι παραδοχές εξετάζονται σε κάθε περίοδο με βάση ιστορικά στοιχεία αλλά και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα.

1. Απομείωση δανείων και λοιπών χορηγήσεων.

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι μια απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι ενδείξεις αυτές περιγράφονται στη σημείωση 2.12. Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται εξετάζονται τακτικά προκειμένου οι αποκλίσεις ανάμεσα στις εκτιμώμενες απομειώσεις και τις πραγματικές ζημιές από την αδυναμία είσπραξης των χορηγήσεων να μην είναι σημαντικές.

2. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών προϊόντων.

Η εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά προσδιορίζεται από μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά, αν και βασίζονται σε μετρήσιμα στοιχεία, απαιτούν εκτιμήσεις και παραδοχές (όπως για τον προσδιορισμό της μεταβλητότητας –volatility- και του πιστωτικού κινδύνου) οι οποίες επανεξετάζονται σε τακτά διαστήματα και όπου οι συνθήκες των αγορών μεταβάλλονται.

3. Απομείωση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

Το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο απεικονίζεται σε εύλογη αξία οι μεταβολές της οποίας καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό. Απομείωση της αξίας του χαρτοφυλακίου αυτού υπάρχει όταν η μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης είναι σημαντική ή παρατεταμένη (απαιτείται εκτίμηση) και τότε το αποθεματικό αυτό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης. Επίσης, εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται και για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρεογράφων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά. Για τα χρεόγραφα αυτά η εύλογη αξία που προκύπτει από διάφορα οικονομικά μοντέλα συνυπολογίζεται μαζί με εκτιμήσεις για την ύπαρξη κλαδικών διακυμάνσεων και προοπτικών, καθώς και με την οικονομική κατάσταση των εταιρειών των οποίων η Τράπεζα κατέχει χρεόγραφα.

4. Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη

Σχετικά με την κατηγοριοποίηση των μη - παραγώνων χρηματοπιστωτικών μέσων με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη ημερομηνία λήξης, η Τράπεζα ακολουθεί τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 και τα κατατάσσει στο διακρατούμενο έως την λήξη χαρτοφυλάκιο. Αυτού του είδους η κατηγοριοποίηση προϋποθέτει σημαντική αξιολόγηση. Για την αξιολόγηση αυτή, η Τράπεζα εκτιμά την πρόθεση και την ικανότητά της να διακρατά αυτού του είδους τις επενδύσεις μέχρι την λήξη. Εάν η Τράπεζα δεν κρατήσει αυτές τις επενδύσεις μέχρι την λήξη, εκτός από ειδικές περιπτώσεις - όπως π.χ. να πουλήσει ένα μικρό ποσό κοντά στην ημερομηνία λήξης - έχει την υποχρέωση να μεταφέρει το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο. Η αποτίμηση των επενδύσεων γίνεται τότε στην εύλογη αξία.

5. Φόρος εισοδήματος

Η Τράπεζα υπόκειται σε φόρο εισοδήματος στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά της διάρκεια της χρήσης, καθώς ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν αρχικά, οι διαφορές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις/ απαιτήσεις της περιόδου όπου ολοκληρώνεται ο προσδιορισμός.

5 Ανάλυση κατά τομέα

α) Επιχειρηματικοί Τομείς

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας που απευθύνονται σε νοικοκυριά, καθώς και σε μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις (καταθέσεις, χορηγήσεις, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας που απευθύνονται σε μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και σε ναυτιλιακές εταιρείες, οι οποίες εξυπηρετούνται από κεντρικές υπηρεσίες, λόγω των εξειδικευμένων αναγκών τους (καταθέσεις, χορηγήσεις, ομολογιακά δάνεια, χρηματοδότηση έργων, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Επενδυτική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες επενδυτικής τραπεζικής της Τράπεζας (συμβουλευτικές και επενδυτικές υπηρεσίες, αναδοχές, χρηματιστηριακές συναλλαγές κ.α.).

Διαχείριση Περιουσίας και Treasury – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες διαχείρισης περιουσίας τρίτων, καθώς και για ίδιο λογαριασμό της Τράπεζας (εργασίες wealth management, αμοιβαία κεφάλαια, διαχείριση διαθεσίμων).

Λοιποί – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες της Τράπεζας που δεν συμπεριλαμβάνονται σε κάποιον από τους προηγούμενους τομείς (εργασίες κεντρικών υπηρεσιών κ.α.).

Παρατίθεται ανάλυση των εσόδων και λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα της Τράπεζας:

<u>1/1-31/12/2007</u>	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση περιουσίας & Treasury	Λοιποί	Σύνολο
Έσοδα	1.209.027	369.039	29.582	830.612	296.865	2.735.125
Καθαρά έσοδα	668.265	100.236	29.496	60.623	222.026	1.080.646
Αποτέλεσμα τομέα	237.439	22.377	27.521	34.029	176.733	498.099
Αποτελέσματα προ φόρων						498.099
Φόρος εισοδήματος						(74.908)
Αποτελέσματα μετά φόρων						423.191
Λοιπά στοιχεία κατά τομέα						
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	32.888	295	16	840	94.764	128.803
Αποσβέσεις	16.192	235	5	724	17.367	34.523
Απομείωση αξίας δανείων	45.966	17.403	-	-	3.728	67.097

<u>1/1-31/12/2006</u>	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση περιουσίας & Treasury	Λοιποί	Σύνολο
Έσοδα	894.499	258.348	14.356	409.645	235.606	1.812.454
Καθαρά έσοδα	584.269	91.302	13.549	37.004	182.019	908.143
Αποτέλεσμα τομέα	217.587	31.004	12.419	14.076	129.300	404.386
Αποτελέσματα προ φόρων						404.386
Φόρος εισοδήματος						(64.302)
Αποτελέσματα μετά φόρων						340.084
Λοιπά στοιχεία κατά τομέα						
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	24.817	42	174	215	59.388	84.636
Αποσβέσεις	12.835	280	3	723	16.619	30.460
Απομείωση αξίας δανείων	43.314	16.150	-	-	167	59.631

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007						
Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	19.292.593	7.941.566	15	11.329.757	3.779.380	42.343.311
Υποχρεώσεις κατά τομέα	18.400.876	806.487	-	19.217.004	974.658	39.399.025

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006						
Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	13.157.489	5.214.103	-	6.209.986	3.360.031	27.941.609
Υποχρεώσεις κατά τομέα	14.261.838	534.826	-	10.984.566	532.284	26.313.514

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν προσθήκες άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της χρήσης από τους επιμέρους επιχειρηματικούς τομείς.

Τα έσοδα και καθαρά έσοδα από άλλους επιχειρηματικούς τομείς περιλαμβάνουν έσοδα και καθαρά έσοδα από διεταιρικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται από τις επιμέρους λειτουργικές μονάδες ή εταιρείες του κάθε επιχειρηματικού τομέα με αυτές των υπολοίπων τομέων.

β) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή (δευτερεύοντα διαχωρισμό τομέων) των στοιχείων ενεργητικού και των εσόδων και των κεφαλαιουχικών δαπανών της Τράπεζας Πειραιώς όπως προβλέπεται από το ΔΛΠ 14.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007

	Σύνολο Ενεργητικού	Έσοδα	Καθαρά Έσοδα	Κεφαλαιουχικές δαπάνες
Ελλάδα	39.921.192	2.625.565	1.347.865	128.676
Ην. Βασίλειο	2.422.119	109.560	(267.219)	127
Σύνολο	42.343.311	2.735.125	1.080.646	128.803

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006

	Σύνολο Ενεργητικού	Έσοδα	Καθαρά Έσοδα	Κεφαλαιουχικές δαπάνες
Ελλάδα	26.799.124	1.760.089	1.052.631	73.434
Ην. Βασίλειο	1.142.485	52.365	(144.488)	5
Σύνολο	27.941.609	1.812.454	908.143	73.439

Το αρνητικό καθαρό έσοδο από το γεωγραφικό τομέα "Ηνωμένο Βασίλειο" προκύπτει από το κόστος άντλησης πιστωτικών τίτλων (ECP, EMTN), κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης (TIER II) και υβριδικών κεφαλαίων (TIER I). Εάν δεν είχε ληφθεί υπόψη το ανωτέρω κόστος τα καθαρά έσοδα του τομέα αυτού θα ανέρχονταν σε € 19,1 εκ για τη χρήση του 2007 (2006: € 12,5 εκ).

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε 4 κύριους επιχειρηματικούς τομείς και σε 2 χώρες. Η Ελλάδα είναι η κύρια χώρα δραστηριοποίησης της Τράπεζας Πειραιώς. Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν όλους τους επιχειρηματικούς τομείς, ενώ κύριο αντικείμενο στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, η Επενδυτική Τραπεζική και η Διαχείριση Περιουσίας & Treasury.

6 Καθαρά έντοκα έσοδα

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Τόκοι τίτλων σταθερής απόδοσης	347.428	152.419
Τόκοι δανείων πελατών	1.286.357	977.844
Τόκοι απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	221.348	132.675
Τόκοι συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων	445.596	202.867
Λοιποί τόκοι έσοδα	20.782	14.670
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	2.321.512	1.480.475
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Τόκοι καταθέσεων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	(533.968)	(278.821)
Τόκοι πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία και λοιπών δανειακών κεφαλαίων	(342.091)	(195.668)
Τόκοι υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(202.144)	(121.838)
Τόκοι συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων	(429.407)	(208.349)
Λοιποί τόκοι έξοδα	(108.562)	(68.163)
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	(1.616.172)	(872.839)
Καθαρά έντοκα έσοδα	705.340	607.636

Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων των δανείων που έχουν υποστεί απομείωση αξίας είναι € 28.220 χιλιάδες (2006: € 12.492 χιλιάδες).

7 Καθαρά έσοδα προμηθειών

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Έσοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	91.844	87.078
Επενδυτική τραπεζική	22.030	16.985
Διαχείριση κεφαλαίων	14.272	16.089
Σύνολο εσόδων προμηθειών	128.146	120.152
Έξοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	(27.735)	(22.734)
Επενδυτική τραπεζική	(2.588)	(3.109)
Διαχείριση κεφαλαίων	(7.983)	(5.629)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(38.306)	(31.472)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	89.839	88.680

8 Έσοδα από μερίσματα

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Μερίσματα από θυγατρικές εταιρείες	27.788	21.535
Μερίσματα από συγγενείς εταιρείες	8	144
Μερίσματα χρεογράφων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	4.834	14.055
Μερίσματα χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	2.852	1.906
	35.482	37.640

9 Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Κέρδη μείον ζημιές πράξεων συναλλάγματος	7.564	7.815
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	3.273	2.363
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση παραγώγων	(9.950)	(3.283)
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση ομολόγων	5.563	248
Κέρδη μείον ζημιές αποτίμησης συναλλάγματος	17.853	(617)
Κέρδη μείον ζημιές αποτίμησης μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	11.542	9.352
Κέρδη μείον ζημιές αποτίμησης παραγώγων	779	7.411
Κέρδη μείον ζημιές αποτίμησης ομολόγων	(10.613)	(1.791)
	26.010	21.498

10 Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες	11.968	(2.612)
Κέρδη μείον ζημιές από αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες	(352)	(2.823)
	11.616	(5.435)

11 Κέρδη μείον ζημιές από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 38)	161.162	133.980
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 38)	643	(9)
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση θυγατρικών και συγγενών	17.239	631
Απομείωση αξίας μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 22)	(553)	-
Απομείωση αξίας θυγατρικών	-	(7.099)
	178.491	127.503

Εντός της χρήσης 2007, η Τράπεζα Πειραιώς πώλησε τη συμμετοχή της στην Τράπεζα Κύπρου (ποσοστό 8,08%). Το προ φόρων κέρδος από την παραπάνω συναλλαγή ανήλθε σε € 159,3 εκ.

Εντός της χρήσης 2006, ρευστοποιήθηκε με σταδιακές πωλήσεις η συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς στην ING GROEP N.V. Το κέρδος προ φόρων από τη συναλλαγή αυτή ανήλθε σε € 129,8 εκ.

12 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Έσοδα ενοικίων	1.298	1.308
Εισπράξεις αποσβεσμένων δανείων	-	6.133
Έσοδα από υπηρεσίες σε θυγατρικές του Ομίλου	689	2.032
Κέρδη / (ζημιές) από αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	14.334	3.004
Επιστροφή φόρων - εισφορών	-	5.785
Λοιπά έσοδα τραπεζικών εργασιών	-	178
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	17.547	12.181
	33.868	30.621

13 Δαπάνες προσωπικού

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Μισθοί και ημερομίσθια	(175.848)	(153.080)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(35.899)	(32.863)
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	(10.684)	(9.327)
Δαπάνες παροχών μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 35)	(31.742)	(21.901)
	(254.173)	(217.171)

Στους μισθούς και ημερομίσθια περιλαμβάνεται ποσό € 6.792 χιλ. που αφορά το συνολικό κόστος των προγραμμάτων προαίρεσης αγορών σε μετοχές για τη χρήση 2007. Το αντίστοιχο ποσό για τη χρήση 2006 είναι € 8.360 χιλ. Στο συνολικό κόστος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγορών σε μετοχές, περιλαμβάνεται και το κόστος που αντιστοιχεί στα δικαιώματα προαίρεσης που χορηγήθηκαν στα μέλη Δ.Σ. και διοίκησης (σημείωση 41).

Ο αριθμός του προσωπικού της Τράπεζας Πειραιώς στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν 4.901 έναντι 4.596 στο τέλος του 2006. Ο μέσος αριθμός του προσωπικού για τη χρήση 2007 είναι 4.749.

14 Έξοδα διοίκησης

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Ενοίκια	(36.571)	(35.674)
Φόροι - τέλη	(33.880)	(27.633)
Διαφήμιση	(28.828)	(23.086)
Εξυπηρέτηση - προώθηση τραπεζικών προϊόντων	(42.143)	(39.025)
Αμοιβές και δαπάνες τρίτων	(28.981)	(20.106)
Λοιπά έξοδα διοίκησης	(57.115)	(47.574)
	(227.518)	(193.098)

15 Φόροι

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Τρέχων φόρος	(29.024)	(33.716)
Αναβαλλόμενος Φόρος (σημείωση 34)	(15.384)	(30.586)
Προβλέψεις για φόρους	(30.500)	-
	(74.908)	(64.302)

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2003. Για τις ανέλεγκτες χρήσεις έχει διενεργηθεί σχετική πρόβλεψη σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ).

Ο συντελεστής φόρου των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 109 παρ. 1 του Ν. 2238/94 ανέρχεται σε ποσοστό 25% για τη χρήση 2007 και σε ποσοστό 29% για τη χρήση 2006. Η Τράπεζα, όμως, μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης με την Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου Α.Ε. κατά το 2005, κάνοντας χρήση των διατάξεων του άρθρου 9 παρ. 2 και 3 του Ν. 2992/2002, για τη χρήση 2006 για τον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος εφαρμόσε ως συντελεστή φόρου επί των φορολογητέων κερδών της ποσοστό μειωμένο κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες, ήτοι ποσοστό 24% (29% - 5%).

Ο φόρος που αναλογεί στα κέρδη προ φόρων της Τράπεζας διαφέρει από το ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας ως εξής:

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Κέρδη προ φόρων	498.099	404.386
Φόρος που αντιστοιχεί (25% και 24%)	(124.525)	(97.053)
Εισόδημα μη υποκείμενο σε φόρο (φόρος που αναλογεί)	50.022	33.024
Μη εκπιπτόμενα έξοδα (φόρος που αναλογεί)	(347)	(234)
Συμπληρωματικός φόρος 3% επί εισοδήματος από ακίνητα	(58)	(39)
Φόρος εισοδήματος	(74.908)	(64.302)

Στη γραμμή "Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φορολογία" περιλαμβάνονται οι μόνιμες διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης, καθώς και οι φόροι που αντιστοιχούν στα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς ύψους € 34,3 εκ. τα οποία φορολογικά αναγνωρίζονται ως εκπιπτόμενα έξοδα, ενώ βάσει Διεθνών Λογιστικών Προτύπων μειώνουν τη "Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο".

16 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με βάση τα κέρδη μετά φόρων και το μέσο σταθμισμένο αριθμό μετοχών που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή της η Τράπεζα Πειραιώς. Για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή λαμβάνονται υπόψη όλες οι κατηγορίες δυνητικών τίτλων. Η μόνη κατηγορία δυνητικών τίτλων είναι τα δύο εν ενεργεία προγράμματα διάθεσης μετοχών (σημείωση 37). Συγκεκριμένα, στο μέσο σταθμισμένο αριθμό μετοχών που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των βασικών κερδών ανά μετοχή προστίθεται η διαφορά στον αριθμό μετοχών που προκύπτει από τη σύγκριση α) του αριθμού μετοχών που θα εκδίδονταν σε χρηματιστηριακή αξία για το σύνολο του καταβλημένου ποσού από τους δικαιούχους και β) του αριθμού μετοχών που εκδίδονται από την εξάσκηση των δικαιωμάτων.

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Βασικά κέρδη ανά μετοχή		
Κέρδη μετά φόρων	423.191	340.084
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	291.171.883	276.738.319
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ)	1,45	1,23
Προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή		
Κέρδη μετά φόρων	423.191	340.084
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	291.171.883	276.738.319
Προσαρμογή για δικαιώματα προαίρεσης	1.330.833	1.542.248
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών για προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	292.502.716	278.280.567
Προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ)	1,45	1,22

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 33, ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών για την συγκριτική χρήση 2006, έχει προσαρμοστεί με συντελεστή 1,0552 προκειμένου να απεικονιστεί η επίπτωση στα κέρδη ανά μετοχή (βασικά και προσαρμοσμένα) της πρόσφατης αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου σε τιμή διάθεσης χαμηλότερη της τρέχουσας (σημείωση 37).

17 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Ταμείο	274.892	254.381
Nostros και λογαριασμοί όψεως σε τράπεζες	57.779	50.562
Υπόλοιπα στην Κεντρική Τράπεζα	1.248.426	679.272
Επιταγές εισπρακτέες - Γραφείο Συμφηφισμού Κεντρικής Τράπεζας	483.885	373.430
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και Χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 40)	2.064.982	1.357.645
Υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	1.200	3.902
	2.066.182	1.361.547

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από την Τράπεζα. Οι λογαριασμοί nostros και όψεως σε τράπεζες έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο.

18 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες	2.940.047	2.902.271
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 40)	2.940.047	2.902.271
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες (άνω των 90 ημερών)	561.201	36.652
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	794.945	-
	4.296.193	2.938.923
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων μέχρι ενός έτους	4.222.400	2.927.305
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων πάνω από ένα έτος	73.793	11.618
	4.296.193	2.938.923

Το σύνολο των απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

19 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει η Τράπεζα Πειραιώς περιλαμβάνουν Συμβόλαια Συναλλάγματος, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίου, Συμβάσεις ανταλλαγής Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου, Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς/ Πώλησης Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου, τα οποία καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία καταχώρησης του συμβολαίου και κατόπιν καθημερινά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τρέχουσες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης όπου δεν είναι διαθέσιμες τρέχουσες τιμές. Τα παράγωγα με θετική εύλογη αξία αναγνωρίζονται ως στοιχεία του ενεργητικού, ενώ αυτά με αρνητική εύλογη αξία αναγνωρίζονται ως υποχρεώσεις.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξω-χρηματιστηριακές) για την ανταλλαγή ταμειακών ροών λόγω μεταβολής σε επιτόκια, τιμές συναλλάγματος, μετοχικούς δείκτες, τιμές προϊόντων (π.χ. τιμές πετρελαίου) και στην περίπτωση συμβάσεων ανταλλαγής πιστωτικού κινδύνου (credit default swaps) συμφωνείται η ανταλλαγή πληρωμών βάσει ονομαστικών αξιών (notional amounts) αναφορικά με καθορισμένα γεγονότα που σχετίζονται με την πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλόμενου.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια (forwards) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξω-χρηματιστηριακές) για την αγορά ενός νομίσματος έναντι κάποιου άλλου ή για την ανταλλαγή ταμειακών ροών επιτοκίων σε καθορισμένη τιμή και ημερομηνία στο μέλλον.

Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures) είναι συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή πληρωμή ενός καθαρού ποσού σύμφωνα με τις μεταβολές στην τιμή/ επιτόκιο του υποκείμενου χρηματοοικονομικού μέσου (underlying financial instrument). Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης διαπραγματεύονται σε τυποποιημένα ποσά σε οργανωμένες αγορές και υπόκεινται σε καθημερινό διακανονισμό του λογαριασμού περιθωρίου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης (options) είναι συμβατικές συμφωνίες οι οποίες ενέχουν το δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση για τον αγοραστή να αγοράσει ή να πωλήσει ένα ορισμένο ποσό ενός χρηματοοικονομικού μέσου ή ξένου νομίσματος, σε καθορισμένη τιμή ή επιτόκιο, σε μια μελλοντική ημερομηνία. Τα δικαιώματα προαίρεσης διαπραγματεύονται είτε σε οργανωμένες αγορές, είτε εξω-χρηματιστηριακά (OTC).

Οι ονομαστικές αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων δεν αποτελούν απαραίτητα τα ποσά των σχετικών μελλοντικών ταμειακών ροών, ούτε τις τρέχουσες εύλογες αξίες των υποκείμενων μέσων και για το λόγο αυτό δεν υποδηλώνουν την έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο αγοράς ή στον κίνδυνο ρευστότητας. Ονομαστική αξία είναι η αξία του υποκείμενου τίτλου του παραγώγου και αποτελεί την βάση για την μέτρηση της εύλογης αξίας των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι μεταβολές στις εύλογες αξίες καθορίζονται από τις μεταβολές στην τιμή ή το επιτόκιο του υποκείμενου τίτλου και αντανακλούν το ποσό που πρέπει να πληρωθεί (υποχρέωση) ή να εισπραχθεί (απαίτηση). Οι ονομαστικές και εύλογες αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονταν στο τέλος του έτους παρουσιάζονται παρακάτω.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007	Ονομαστικές Αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	86.700	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	490.915	6.528	13.069
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	10.454.326	58.969	55.674
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος (currency swaps)	6.316.240	-	-
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	405.971	-	1.469
Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων (FRAs)	475.511	366	-
Λοιπά παράγωγα	3.118.784	170	(36)
		66.034	70.176
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	188.873	9.731	9.346
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας			
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	156.034	560	4.087
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		76.325	83.609

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006

	Ονομαστικές Αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	23.200	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	100.915	-	8.796
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	8.583.769	42.250	42.176
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	136.889	919	-
Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων (FRAs)	6.000.000	1.104	-
Λοιπά παράγωγα	118.983	343	1.001
		44.616	51.973
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	273.644	8.085	7.936
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας			
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	129.122	277	1.160
		52.978	61.069

Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων

Η Τράπεζα Πειραιώς συναλλάσσεται με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, για το μεγαλύτερο ποσοστό των συμβολαίων του σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια. Ειδικά για τις συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων, περίπου το 92% των συναλλαγών γίνονται με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (ονομαστικό ποσό). Αυτές οι συναλλαγές γίνονται μέσω διαφοροποιημένου χαρτοφυλακίου αντισυμβαλλομένων. Το 77% του ονομαστικού ποσού των συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίων έχει συναφθεί με τρεις αντισυμβαλλομένους. Το υπόλοιπο 23% έχει συναφθεί με διάφορους αντισυμβαλλομένους. Το ποσοστό της εύλογης αξίας όλων των παραγώγων (ενεργητικό) σε σχέση με τις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων ανέρχεται στο 1,53%.

20 Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου		
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	349.523	-
Ομόλογα εταιριών	-	5.285
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και Χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 40)	349.523	5.285
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	3.639.911	1.749.419
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	14.915	29.749
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	10.198	13.972
Ομόλογα εταιριών	280.073	28.870
	3.945.097	1.822.010
Μετοχές εισηγμένες στο ΧΑ	103.053	69.156
Αμοιβαία κεφάλαια	6.218	0
Σύνολο χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	4.403.891	1.896.451
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	508.137	56.449

Από τα ανωτέρω χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2007 ποσό € 2.124 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου, € 1.787 εκ. μεταβλητού επιτοκίου και € 384 εκ. zero-coupon. Τα αντίστοιχα ποσά για την 31/12/2006 ανέρχονται σε € 1.680 εκ., € 184 εκ. και € 20 εκ. (zero-coupon).

Στα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών περιλαμβάνονται τα ομόλογα των συμβάσεων ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps). Τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών είναι σταθερού επιτοκίου και περιλαμβάνουν δεδουλευμένους τόκους ύψους € 12 εκ.

Τα χρεόγραφα σε ενέχυρο είναι € 3.057 εκ. (2006: € 188 εκ.).

21 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Δάνεια προς ιδιώτες		
Στεγαστικά δάνεια	5.316.653	4.214.628
Καταναλωτικά/ προσωπικά δάνεια	2.386.274	1.907.758
Πιστωτικές κάρτες	575.786	405.831
	8.278.713	6.528.217
Δάνεια προς επιχειρήσεις	18.801.404	12.513.409
Σύνολο δανείων και προκαταβολών σε πελάτες	27.080.117	19.041.626
Μείον: Προβλέψεις για ζημιές (απομειώσεις) από δάνεια και προκαταβολές	(317.158)	(312.890)
Σύνολο δανείων και προκαταβολών σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	26.762.959	18.728.736
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μέχρι ενός έτους	11.497.972	8.082.111
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών πάνω από ένα έτος	15.264.987	10.646.625
	26.762.959	18.728.736

Από τις απαιτήσεις κατά πελατών (προ προβλέψεων), ποσό € 2.799 εκ. (2006: € 1.652 εκ.) αφορά χορηγήσεις σταθερού επιτοκίου, ενώ ποσό € 24.281 εκ. (2006: € 17.390 εκ.) αφορά χορηγήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Κίνηση πρόβλεψης (απομείωσης) για ζημιές από δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες:

α) Δάνεια προς ιδιώτες

	Στεγαστικά Δάνεια	Καταναλωτικά/ προσωπικά Δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2006	15.207	68.549	33.245	117.001
Μείον: Υπόλοιπο έναρξης δικτύου καταστημάτων Βουλγαρίας	-	(448)	-	(448)
Έξοδο χρήσης	2.404	11.075	5.256	18.735
Διαγραφές δανείων	(9.020)	(3.969)	(25.686)	(38.675)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2006	8.591	75.207	12.815	96.613
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2007	8.591	75.207	12.815	96.613
Έξοδο χρήσης	1.868	21.984	11.378	35.230
Διαγραφές δανείων	-	(20.707)	(406)	(21.113)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2007	10.459	76.484	23.787	110.730

β) Δάνεια προς επιχειρήσεις

Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2006	244.467
Μείον: Υπόλοιπο έναρξης δικτύου καταστημάτων Βουλγαρίας	(548)
Έξοδο χρήσης	40.896
Διαγραφές δανείων	(68.016)
Συναλλαγματικές διαφορές	(522)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2006	216.277
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2007	216.277
Έξοδο χρήσης	28.866
Διαγραφές δανείων	(38.085)
Συναλλαγματικές διαφορές	(630)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2007	206.428

Το δίκτυο καταστημάτων της Τράπεζας Πειραιώς στη Βουλγαρία απορροφήθηκε στις 24/3/2006 από την Piraeus Bank Bulgaria A.D., θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς.

Το έξοδο της χρήσης 2007 (€ 67.097 χιλ.) στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιλαμβάνει ποσό € 3.000 χιλ. που αφορά έξοδο για απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού.

Η αντιστροφή προβλέψεων δανείων στη χρήση 2007 είναι € 76.755 χιλ (2006: € 57.892 χιλ).

22 Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Χρεόγραφα Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης		
Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	816.532	355.826
Ομόλογα εταιριών	137.711	121.976
Ομόλογα τραπεζών	50.329	37.295
	1.004.573	515.097
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης		
Μετοχές εισηγμένες	150.718	472.457
Μη εισηγμένες μετοχές	119.141	124.159
	269.858	596.616
Σύνολο διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	1.274.431	1.111.713

Από τα ανωτέρω ομόλογα της 31/12/2007 ποσό € 168 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου και € 837 εκ. μεταβλητού επιτοκίου. Τα αντίστοιχα ποσά για την 31/12/2006 ανέρχονται σε € 139 εκ. και € 376 εκ.

Σχετική με την πώληση των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου και της συμμετοχής στην ING GROEP N.V. είναι η σημείωση 11.

Η κίνηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου έχει ως εξής:

Υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1/1/2007 και 1/1/2006 αντίστοιχα)	1.111.713	415.790
Αγορές	937.523	863.649
Μεταφορές από συγγενείς εταιρείες (σημείωση 23)	7.255	-
Μεταφορές από θυγατρικές εταιρείες (σημείωση 23)	-	4.915
Διαθέσεις	(783.254)	(364.626)
Μεταφορές στις συγγενείς εταιρείες (σημείωση 23)	(14.358)	-
Μετατροπή άλλων στοιχείων ενεργητικού σε χρεόγραφα	11.227	-
Αναγνώριση δανείων σύμφωνα με το ΔΛΠ 39	(25.000)	-
Μεταβολές στην εύλογη αξία (σημείωση 38)	33.465	197.325
Απομείωση αξίας (σημείωση 11)	(553)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.587)	(5.340)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης (31/12/2007 και 31/12/2006 αντίστοιχα)	1.274.431	1.111.713

23 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις της Τράπεζας Πειραιώς σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες είναι:

A. Θυγατρικές εταιρείες	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
1 MARATHON BANKING CORPORATION	Τραπεζικές Υπηρεσίες	86,64%	ΗΠΑ
2 TIRANA BANK I.B.C.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	90,72%	Αλβανία
3 PIRAEUS BANK ROMANIA S.A.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	100,00%	Ρουμανία
4 PIRAEUS BANK BEOGRAD A.D.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	100,00%	Σερβία
5 PIRAEUS BANK BULGARIA A.D.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	99,98%	Βουλγαρία
6 PIRAEUS BANK EGYPT S.A.E.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	95,36%	Αίγυπτος
7 INTERNATIONAL COMMERCE BANK JSC	Τραπεζικές Υπηρεσίες	99,95%	Ουκρανία
8 PIRAEUS ASSET MANAGEMENT EUROPE S.A.	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων	99,94%	Λουξεμβούργο
9 ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	87,55%	Ελλάδα
10 PIRAEUS LEASING ROMANIA S.R.L.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	99,80%	Ρουμανία
11 ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ Α.Ε.	Μεσιτεία Ασφαλειών - Αντασφαλειών	100,00%	Ελλάδα
12 TIRANA LEASING S.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Αλβανία
13 ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματιστηριακές εργασίες	100,00%	Ελλάδα
14 ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΡΤΕΣ Α.Ε.	Παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλών και υπηρεσιών	59,16%	Ελλάδα
15 PIRAEUS GROUP CAPITAL LTD	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ην. Βασίλειο
16 PIRAEUS LEASING BULGARIA S.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Βουλγαρία
17 PIRAEUS GROUP FINANCE P.L.C.	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ην. Βασίλειο
18 MULTICOLLECTION A.E.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	51,00%	Ελλάδα
19 ΠΕΙΡΑΙΩΣ FACTORING A.E.	Πρακτόρευση απαιτήσεων	100,00%	Ελλάδα
20 ΠΕΙΡΑΙΩΣ MULTIFIN A.E.	Χρηματοδότηση μεταφορικών μέσων	100,00%	Ελλάδα
21 ETBA FINANCE A.E.	Ειδικές εκκαθαρίσεις	100,00%	Ελλάδα
22 PICAR A.E.	Διαχείριση χώρων City Link	100,00%	Ελλάδα
23 ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.	Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας	38,69%	Ελλάδα
24 BULFINA S.A.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία
25 ΠΕΙΡΑΙΩΣ ATFS A.E.	Λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες	100,00%	Ελλάδα
26 ΓΕΚΑ Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας & συμμετοχών	66,67%	Ελλάδα
27 ΠΕΙΡΑΙΩΣ DIRECT SERVICES A.E.	Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα
28 ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
29 ΠΕΙΡΑΙΩΣ REAL ESTATE A.E.	Τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ελλάδα
30 ND ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
31 PROPERTY HORIZON A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
32 ETBA ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	Ανάπτυξη / διαχείριση βιομηχανικών περιοχών	65,00%	Ελλάδα
33 ΠΕΙΡΑΙΩΣ PROPERTY A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
34 ΠΕΙΡΑΙΩΣ DEVELOPMENT A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
35 ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων	100,00%	Ελλάδα
36 ΠΕΙΡΑΙΩΣ DEVELOPER A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
37 EUROINVESTMENT & FINANCE PUBLIC LTD	Τραπεζικές, χρηματοεπενδυτικές, κτηματικές εργασίες	90,67%	Κύπρος
38 ΑΚΙΝΗΤΑ ΛΑΚΚΟΣ ΜΙΚΕΛΛΗ LTD	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	40,00%	Κύπρος
39 ΦΙΛΟΚΗΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	6,39%	Κύπρος
40 CAPITAL INVESTMENTS & FINANCE S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Λιβερία
41 MAPLES INVEST & HOLDING S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
42 MARGETSON INVEST & FINANCE S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
43 VITRIA INVESTMENTS S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Παναμάς
44 ESTIA MORTGAGE FINANCE PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ην. Βασίλειο
45 SSIE PIRAEUS SECURITIES ROMANIA S.A. (πρώην EUROPEAN SECURITIES S.A.)	Χρηματιστηριακές εργασίες	79,46%	Ρουμανία
46 EXODUS A.E.	Εφαρμογών πληροφορικής	50,10%	Ελλάδα
47 PIRAEUS INSURANCE-REINSURANCE BROKER ROMANIA S.R.L.	Μεσιτεία Ασφαλειών - Αντασφαλειών	95,00%	Ρουμανία
48 TRIERIS REAL ESTATE MANAGEMENT LTD	Διαχείριση της Trieris Real Estate Ltd	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
49 ΠΕΙΡΑΙΩΣ GREEN INVESTMENTS Α.Ε. (πρώην NEW FLEXIBLE Α.Ε.)	Εταιρεία Συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα
50 NEW EVOLUTION Α.Ε.	Εταιρεία ανάπτυξης ακινήτων	100,00%	Ελλάδα
51 PHENILLION ENTERPRISERS LTD	Τραπεζικές Υπηρεσίες	100,00%	Κύπρος
52 OLYMPIC ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	Λειτουργικές μισθώσεις	94,00%	Ελλάδα
53 PIRAEUS RENT DOO BEOGRAD	Λειτουργικές μισθώσεις	100,00%	Σερβία
54 PIRAEUS LEASING DOO BEOGRAD	Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	100,00%	Σερβία
55 ESTIA MORTGAGE FINANCE II PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ην. Βασίλειο

Β. Συγγενείς εταιρείες	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
1 ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε.ΤΕ.Π. ΚΡΗΤΗΣ	Διαχείριση τεχνολογικού πάρκου	30,45%	Ελλάδα
2 ΕΤΑΝΑΛ Α.Ε.	Διαχείριση ιχθυόσκαλων	25,00%	Ελλάδα
3 ΣΤΑΛΚΟ Α.Β.Ε.	Παραγωγή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	25,00%	Ελλάδα
4 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΒΡΟΥ Α.Ε.	Διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων	30,00%	Ελλάδα
5 PROJECT ON LINE Α.Ε.	Εφαρμογών πληροφορικής	40,00%	Ελλάδα
6 ΑΡΕ COMMERCIAL PROPERTY ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα
7 ΑΡΕ FIXED ASSETS ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα
8 TRIERIS REAL ESTATE LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	22,80%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
9 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	Ασφάλειες γενικές, ζωής και ανασφάλειες	30,00%	Ελλάδα
10 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε.	Κατασκευή και εμπόριο προϊόντων χάλυβος	30,83%	Ελλάδα
11 ΑΡΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,20%	Ελλάδα
12 SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Εταιρεία Συμμετοχών	29,80%	Ελλάδα

Η κίνηση των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υπόλοιπο έναρξης	1.027.930	959.450
Προσθήκες	98.121	14.762
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	569.498	62.354
Απορροφήσεις εταιρειών	-	5.444
Μεταφορές στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 22)	-	(4.915)
Πωλήσεις	(1.939)	(11)
Απομείωση αξίας	(553)	(7.098)
Συναλλαγματικές διαφορές	1.863	(2.056)
Υπόλοιπο λήξης	1.694.920	1.027.930

Η κίνηση των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες αναλύεται ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υπόλοιπο έναρξης	13.976	46.426
Προσθήκες	73.758	4.150
Προσθήκη συγγενούς εταιρείας λόγω απορρόφησης θυγατρικής	-	726
Μεταφορές από το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 22)	14.358	-
Πωλήσεις	(2.761)	(7.888)
Αναγνώριση δανείων σύμφωνα με το ΔΛΠ 39	(6.300)	-
Μεταφορές στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο λόγω απώλειας ουσιώδους επιρροής	-	(29.438)
Μεταφορές στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 22)	(7.255)	-
Μεταφορές από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο λόγω απόκτησης ουσιώδους επιρροής	19.235	-
Υπόλοιπο λήξης	105.011	13.976

24 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2006	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2006	48.540	2.047	50.587
Μείον: Υπόλοιπο έναρξης δικτύου καταστημάτων Βουλγαρίας	(1.011)	(433)	(1.444)
Προσθήκες	11.183	14	11.197
Διαγραφές	(9)	-	(9)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2006	58.703	1.628	60.331
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2006			
Υπόλοιπο έναρξης	(38.880)	(1.533)	(40.413)
Υπόλοιπο έναρξης δικτύου καταστημάτων Βουλγαρίας	755	72	827
Έξοδο χρήσης	(6.198)	(56)	(6.254)
Διαγραφές	7	-	7
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2006	(44.316)	(1.517)	(45.833)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2006	14.387	111	14.498
2007	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2007	58.703	1.628	60.331
Προσθήκες	14.571	15	14.586
Διαγραφές	(6)	-	(6)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2007	73.268	1.643	74.911

Τράπεζα Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2007
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Λογισμικό	Λοιπά ύλα	Σύνολο
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2007			
Υπόλοιπο έναρξης	(44.316)	(1.517)	(45.833)
Έξοδο χρήσης	(7.825)	(59)	(7.884)
Διαγραφές	6	-	6
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2007	(52.135)	(1.576)	(53.711)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2007	21.133	67	21.200

25 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
2006						
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2006	61.251	146.734	14.674	6.784	101.578	331.021
Υπόλοιπο έναρξης δικτύου καταστημάτων Βουλγαρίας	-	(2.404)	(535)	(475)	(1.651)	(5.065)
Αγορές	11.871	19.978	19.759	159	21.672	73.439
Μεταφορές	13.133	1.738	(20.830)	-	7.303	1.344
Πωλήσεις	(8.386)	(1.658)	-	(152)	(209)	(10.405)
Διαγραφές	-	-	-	(31)	(3.869)	(3.900)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2006	77.869	164.388	13.068	6.285	124.824	386.434
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2006						
Υπόλοιπο έναρξης	(2.663)	(111.412)	0	(5.675)	(47.718)	(167.468)
Υπόλοιπο έναρξης δικτύου καταστημάτων Βουλγαρίας	-	994	-	147	649	1.790
Έξοδο χρήσης	(1.822)	(14.213)	-	(354)	(7.816)	(24.205)
Μεταφορές	299	-	-	-	-	299
Πωλήσεις	439	1.658	-	153	91	2.341
Διαγραφές	-	-	-	31	1.984	2.015
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2006	(3.747)	(122.973)	0	(5.698)	(52.810)	(185.228)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2006	74.122	41.415	13.068	587	72.014	201.206

	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
2007						
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2007	77.869	164.388	13.068	6.285	124.824	386.434
Αγορές	2.354	24.820	36.819	210	22.987	87.190
Μεταφορές	350	882	(10.327)	-	8.540	(555)
Πωλήσεις	(5.528)	(90)	-	(64)	-	(5.682)
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	-	(3.000)	(2)	(504)	(3.506)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2007	75.045	190.000	36.560	6.429	155.847	463.881
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2007						
Υπόλοιπο έναρξης	(3.747)	(122.973)	0	(5.698)	(52.810)	(185.228)
Έξοδο χρήσης	(1.836)	(15.560)	-	(204)	(9.039)	(26.639)
Μεταφορές	10	38	-	14	-	62
Πωλήσεις	467	87	-	61	-	615
Διαγραφές	-	-	-	-	306	306
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2007	(5.106)	(138.408)	0	(5.827)	(61.543)	(210.884)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	69.939	51.592	36.560	602	94.304	252.997

26 Επενδύσεις σε ακίνητα

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υπόλοιπο έναρξης	17.384	29.362
Αγορές	27.027	8.539
Αναπροσαρμογή	14.925	3.004
Μεταφορές	(9.295)	(19.238)
Πωλήσεις	(10.479)	(4.283)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	39.562	17.384

Στη γραμμή "Προσθήκες" περιλαμβάνονται και οι αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων στην εύλογη αξία, εκ των οποίων ποσό € 95,6 εκ. αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας. Εάν ληφθούν υπόψη οι τόκοι χρηματοδοτικής μίσθωσης του κτιρίου Citylink ποσό € 20,2 εκ. το ανωτέρω ποσό ανέρχεται σε € 75,4 εκ.

Το έσοδο της χρήσης 2007 από μισθώματα επενδύσεων σε ακίνητα είναι € 1.294 χιλ. (2006: € 1.301 χιλ.).

Από το σύνολο των μεταφορών της χρήσης 2007, ποσό € 9.850 χιλ. (2006: € 17.329 χιλ.) μεταφέρθηκε από τις "Επενδύσεις σε ακίνητα" στα "Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού" και αφορά ακίνητα που δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις των επενδυτικών ακινήτων λόγω αλλαγής στη χρήση τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από εξωτερικό ανεξάρτητο εκτιμητή (Lambert Smith Hampton), σε ετήσια βάση. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης.

27 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Αποθέματα ακινήτων	51.734	45.733
Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	225.527	151.780
Προπληρωμένοι φόροι και παρακρατηθέντες φόροι	72.137	36.820
Απαιτήσεις από φορολογικές αρχές και το Ελληνικό Δημόσιο	26.186	51.426
Εισπρακτέα μερίσματα	2.552	-
Απαιτήσεις από συναλλαγές πιστωτικών καρτών	69.236	54.422
Λογαριασμοί χρηματιστηριακής εκκαθάρισης μετοχών	6.687	6.405
Απαιτήσεις κατά θυγατρικών	33.605	7.680
Απαιτήσεις κατά τρίτων	49.687	25.912
Λοιπά στοιχεία	191.118	59.627
	728.468	439.805
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μέχρι ενός έτους	583.566	-
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού πάνω από ένα έτος	144.902	439.805
	728.468	439.805

Τα λοιπά στοιχεία περιλαμβάνουν κυρίως λοιπούς λογαριασμούς που σχετίζονται με την καθημερινή δραστηριότητα της Τράπεζας.

28 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υποχρεώσεις προς την Κεντρική Τράπεζα	1.400.464	-
Καταθέσεις από τράπεζες	5.667.850	4.057.737
Repos πιστωτικών ιδρυμάτων	1.377.621	-
Λοιπές υποχρεώσεις σε τράπεζες	2.258.909	651.805
	10.704.842	4.709.542
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα μέχρι ενός έτους	10.202.910	4.206.709
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα πάνω από ένα έτος	501.932	502.833
	10.704.842	4.709.542

Το σύνολο των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

Στις λοιπές υποχρεώσεις σε Τράπεζες περιλαμβάνεται το υπόλοιπο του δανείου Schuldschein. Ο συνολικός δανεισμός μέσω Schuldschein ανέρχεται την 31/12/2007 στα € 500 εκ. έναντι € 650 εκ. την 31/12/2006.

29 Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	4.009.760	3.260.662
Ταμειυτήριο	3.347.160	3.440.952
Καταθέσεις προθεσμίας	10.599.282	7.630.739
Λοιπές καταθέσεις	203.726	168.167
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	870.093	105.499
	19.030.022	14.606.019
Υποχρεώσεις προς πελάτες μέχρι ενός έτους	18.990.363	14.551.744
Υποχρεώσεις προς πελάτες πάνω από ένα έτος	39.659	54.275
	19.030.022	14.606.019

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες περιλαμβάνονται καταθέσεις ύψους € 56.382 εκ. (2006: € 37.017 εκ.) οι οποίες είναι δεσμευμένες.

Στις λοιπές καταθέσεις περιλαμβάνονται επιταγές πληρωτέες ύψους € 110 εκ. (2006: € 116 εκ.). Από τις καταθέσεις εταιρειών και ιδιωτών, ποσό € 17.079 εκ. (2006: € 13.323 εκ.) αφορά καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ ποσό € 971 εκ. (2006: € 1.062 εκ.) αφορά καταθέσεις σταθερού επιτοκίου.

30 Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία

	Νόμισμα	Μέσο επιτόκιο (%)		31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
		2007	2006		
Ομόλογα ETBA	EUR	3,30%	2,87%	793.972	791.606
ECP - βραχυπρόθεσμοι τίτλοι	EUR	4,20%	3,00%	2.559.822	1.558.883
	USD	5,40%	5,13%	206.206	227.783
	GBP	5,75%	4,75%	50.257	89.061
	CHF	2,64%	-	20.788	-
	JPY	1,00%	0,39%	68.418	10.193
				2.905.491	1.885.920

Τράπεζα Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2007
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Επιτόκιο (%)	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
EMTN - μεσομακροπρόθεσμοι τίτλοι			
€ 18 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2007	Euribor + 0,10	-	17.961
€ 350 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2007	Euribor + 0,30	-	270.827
€ 32,5 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010	Μεταβλητό	738	705
€ 21,65 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010	Μεταβλητό	1.350	1.350
€ 18 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2007	Euribor + 0,10	-	17.982
€ 2,45 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2007	Μεταβλητό	-	2.450
€ 500 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010	Euribor + 0,30	488.811	497.895
€ 2,15 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Μεταβλητό	2.150	2.150
€ 3,43 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009	Μεταβλητό	3.025	3.425
USD 15 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009	Libor + 0,10	8.458	8.928
USD 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009	Libor + 0,20	9.659	8.334
USD 15 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Libor + 0,05	8.937	10.092
€ 500 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009	Euribor + 0,20	491.928	491.639
€ 25 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Euribor + 0,15	24.995	24.995
€ 60 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2015	Μεταβλητό	59.965	60.000
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Euribor + 0,10	12.892	19.069
€ 10 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2013	Euribor + 0,30	9.987	9.987
€ 500 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011	Euribor + 0,25	454.877	484.549
€ 10 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2013	Euribor + 0,15	-	10.000
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Euribor + 0,05	11.024	13.115
€ 5,05 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011	Μεταβλητό	5.050	5.050
€ 50 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010	Euribor + 0,225	50.000	-
€ 750 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010	Euribor + 0,20	711.389	-
€ 53 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Euribor + 0,08	53.000	-
€ 60 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Euribor + 0,05	60.000	-
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2012	Euribor + 0,20	19.964	-
€ 30 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Euribor + 0,05	29.979	-
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Euribor + 0,05	19.982	-
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Euribor + 0,05	19.982	-
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2008	Euribor + 0,05	19.982	-
€ 10 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2009	Σταθερό	10.000	-
€ 10 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2009	Σταθερό	10.000	-
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		10.947	7.402
		2.609.071	1.967.905
Υποχρέωση από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων			
€ 750 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2040	Euribor + 0,18	423.146	575.934
€ 1.250 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2054	Euribor + 0,18	976.252	-
		1.399.398	575.934
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία		7.707.932	5.221.365
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία μέχρι ενός έτους		3.529.560	2.493.942
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία πάνω από ένα έτος		4.178.372	2.727.423
		7.707.932	5.221.365

Οι τίτλοι που εκδίδονται μέσω των προγραμμάτων ECP και EMTN εκδίδονται μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC.

Σχετικά με το πρόγραμμα ECP, οι σε κυκλοφορία ευρισκόμενοι βραχυπρόθεσμοι τίτλοι κυμάνθησαν, εντός της χρήσης 2007, στο επίπεδο των € 2,5 δις με μικρή άνοδο της μέσης ληκτότητας και του επιτοκιακού περιθωρίου.

Η δραστηριότητα έκδοσης τίτλων στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN περιέλαβε από την αρχή του έτους 2007 την έκδοση πιστωτικών τίτλων και διάθεσή τους σε επενδυτές μέσω ιδιωτικών τοποθετήσεων.

Ολοκληρώθηκε (Μάρτιος 2007) η νέα έκδοση τριετούς ομολόγου κυρίου χρέους ύψους € 750 εκ. στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN για την άντληση μακροπρόθεσμων κεφαλαίων. Το νέο τριετές ομολόγο είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με τοκομερίδιο ίσο με Euribor 3 μηνών συν 20 μονάδες βάσης.

Τα ομόλογα από την τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων εκδόθηκαν το 2005 από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Estia Mortgage Finance PLC στη Μ.Βρετανία. Το ύψους € 750 εκ. δάνειο παρέχει δυνατότητα ανάκλησης από τον εκδότη στα 9 έτη. Το μέσο κόστος άντλησης των κεφαλαίων ανέρχεται σε Euribor 3 μηνών συν 18 μονάδες βάσης.

Ολοκληρώθηκε (Ιούλιος 2007) η νέα έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων της Τράπεζας Πειραιώς από την συσταθείσα για τον σκοπό αυτό Estia Mortgage Finance II PLC με έδρα στη Μ. Βρετανία. Το ύψους € 1,25 δις δάνειο παρέχει δυνατότητα ανάκλησης από τον εκδότη στα 7 έτη. Το μέσο κόστος άντλησης των κεφαλαίων ανέρχεται σε Euribor 3 μηνών συν 18 μονάδες βάσης.

31 Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια

	Επιτόκιο (%)	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υβριδικά Κεφάλαια (Tier I)			
€ 200 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου	Euribor + 1,25	191.632	199.958
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		1.774	1.205
		193.406	201.163
Κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (Tier II)			
€ 400 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2014	Euribor + 0,60	393.159	398.149
€ 400 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2016	Euribor + 0,55	395.651	399.080
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		2.925	2.492
		791.735	799.721
Σύνολο υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		985.141	1.000.884
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια μέχρι ενός έτους		-	-
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια πάνω από ένα έτος		985.141	1.000.884
		985.141	1.000.884

Τα υβριδικά κεφάλαια έχουν εκδοθεί από την Piraeus Group Capital LTD. Έχουν ημερομηνία έναρξης την 27/10/2004 με δυνατότητα ανάκλησης σε 10 έτη. Το ονομαστικό επιτόκιο είναι Euribor 3 μηνών προσαυξημένο κατά 125 μονάδες βάσης.

Τα κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης έχουν εκδοθεί από την Piraeus Group Finance PLC. Αρχικά εκδόθηκε ποσό € 400 εκ. με ημερομηνία έναρξης την 29/9/2004, 10ετή διάρκεια, δυνατότητα ανάκλησης σε 5 έτη και ονομαστικό επιτόκιο το Euribor 3 μηνών προσαυξημένο κατά 60 μονάδες βάσης. Στη συνέχεια εκδόθηκε ποσό € 400 εκ. με ημερομηνία έναρξης την 20/7/2006, 10ετή διάρκεια, δυνατότητα ανάκλησης σε 5 έτη και ονομαστικό επιτόκιο το Euribor 3 μηνών προσαυξημένο κατά 55 μονάδες βάσης.

Οι δεδουλευμένοι τόκοι των υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων περιλαμβάνονται στα δανειακά κεφάλαια που αφορούν. Η Τράπεζα εξυπηρετεί κανονικά τις πληρωμές κεφαλαίου και τόκων των ανωτέρω δανειακών κεφαλαίων.

32 Λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Προεσπραγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα	243.582	139.893
Παρακρατηθέντες φόροι και εισφορές	30.004	25.837
Υποχρεώσεις από συναλλαγές μέσω ΔΙΑΣ	210.852	189.493
Προμηθευτές	53.998	49.822
Λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων	54.296	69.094
	592.732	474.139
Λοιπές υποχρεώσεις μέχρι ενός έτους	592.732	-
Λοιπές υποχρεώσεις πάνω από ένα έτος	-	474.139
	592.732	474.139

Τα λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων περιλαμβάνουν λοιπούς πιστωτικούς λογαριασμούς που προκύπτουν από την καθημερινή δραστηριότητα της Τράπεζας.

Κατά την 31/12/2007 και την 31/12/2006 δεν υφίστανται υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις.

33 Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υπόλοιπο έναρξης	16.481	24.087
Έξοδο περιόδου	-	1.922
Χρήση προβλέψεων	-	(9.528)
Μεταφορά προβλέψεων για διαφορές φορολογικού ελέγχου στις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	(6.121)	-
Υπόλοιπο τέλους	10.360	16.481

34 Αναβαλλόμενοι φόροι

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές με βάση τον ισχύοντα ονομαστικό φορολογικό συντελεστή για την Τράπεζα. Για την χρήση 2007, οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίστηκαν με βάση τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή του 2007 για την Τράπεζα 25%. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και τα αναβαλλόμενα στοιχεία ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		
Προσαρμογή αποσβέσεων ακινήτων	2.367	1.750
Αποτίμηση παραγώγων	15.115	3.928
Απομείωση αξίας δανείων	1.781	-
Αποτίμηση χρεογράφων	29.126	34.699
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	1.481	953
Αναπροσαρμογή αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	4.207	1.017
Άυλα πάγια στοιχεία	6.540	-
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία υποχρεώσεων	590	-
	61.207	42.347

Τράπεζα Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2007
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία ενεργητικού		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	34.648	38.173
Διαγραφή ύλτων στοιχείων ενεργητικού	1.045	1.376
Αποτίμηση παραγώνων	17.186	4.814
Αποτίμηση χρεογράφων	48.256	10.639
Απομείωση αξίας συμμετοχών	-	13.620
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	10.449	9.300
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία ενεργητικού	1.449	2.091
	113.033	80.013
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	51.826	37.666

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης έχει ως εξής:

	2007	2006
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1η Ιανουαρίου	37.666	83.349
Επίδραση αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης	(15.384)	(30.586)
Πώληση/ αποτίμηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	29.544	(15.097)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 31η Δεκεμβρίου	51.826	37.666

Ο αναβαλλόμενος φόρος που επηρέασε τα αποτελέσματα της περιόδου αναλύεται ως εξής:

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Αναβαλλόμενος φόρος (Κατάσταση Αποτελεσμάτων)		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	(3.525)	(2.673)
Απομειώσεις αξίας δανείων	(1.781)	1.936
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	621	(770)
Αποτίμηση παραγώνων	1.184	(1.098)
Προσαρμογή αποσβέσεων ακινήτων	(617)	(437)
Αναπροσαρμογή αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	(3.191)	(790)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(6.871)	(2.142)
Απομείωση αξίας συμμετοχών	(13.619)	1.901
Αναβαλλόμενος φόρος επί του κέρδους από την πώληση της εταιρείας ING GROEP N.V.	-	(32.452)
Αποτίμηση χρεογράφων	13.645	393
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(1.230)	5.546
	(15.384)	(30.586)

Εντός της χρήσης 2007, ποσό αναβαλλόμενου φόρου € 29.544 χιλ. που αφορά πωλήσεις και αποτίμηση των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων δεν επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης, αλλά αύξησε το αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 38) όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις των ΔΠΧΠ.

35 Υποχρεώσεις για παροχές μετά την συνταξιοδότηση

Η πρόβλεψη η οποία πραγματοποιείται, βασίζεται σε γνωμοδοτήσεις νομικών συμβούλων, καθώς και σε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή με βάση τη μέθοδο "προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης", σύμφωνα με την οποία το κόστος για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης προσωπικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων με σκοπό να επιμεριστεί και να αναγνωριστεί το αναλογούν κόστος, στην περίοδο που οι υπάλληλοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Η αντίστοιχη υποχρέωση που εμφανίζεται στον Ισολογισμό υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των ταμειακών ροών με βάση το επιτόκιο των εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχουν ληκτότητα ανάλογη με αυτή της υποχρέωσης.

Κατά την 31/12/2007 πραγματοποιήθηκε αναλογιστική μελέτη. Η απεικόνιση της πρόβλεψης βασίστηκε στα αποτελέσματα της μελέτης αυτής και έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υποχρεώσεις Ισολογισμού		
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	68.615	70.226
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες	92.391	76.634
	161.006	146.860
Πρόβλεψη μη ληφθεισών αδειών	1.187	1.864
Σύνολο υποχρέωσης	162.193	148.724
Αποτελέσματα Χρήσης	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	(7.151)	(3.270)
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες	(24.591)	(18.631)
	(31.742)	(21.901)

A) Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	88.095	91.441
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων	(13.763)	(12.061)
	74.332	79.380
Μη καταχωρηθείσες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	(5.717)	(9.154)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	68.615	70.226

Η Τράπεζα έκανε χρήση των διατάξεων του Ν. 3371/ 2005 για την ένταξη των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.) στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) και του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.). Το ποσό της επιβάρυνσης ισούται με € 59,6 εκ. (€ 9,7 εκ. θα καταβληθούν στο ΕΤΕΑΜ και € 49,9 εκ. θα καταβληθούν στο ΕΤΑΤ), καθορίστηκε βάσει της ειδικής οικονομικής μελέτης που προβλέπεται από το νόμο, επικυρώθηκε από τη Βουλή με το Ν. 3455/2006, άρθρο 26 και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 84, τεύχος Α' (18/4/2006). Το ποσό αυτό θα καταβληθεί σε 10 ισόποσες ετήσιες δόσεις ύψους € 7,1 εκ. η κάθε μία, εκ των οποίων οι 3 δόσεις ύψους € 21,3 εκ. έχουν καταβληθεί έως την 31/12/2007. Η παρούσα αξία των δόσεων αυτών κατά την 1/4/2006 ανερχόταν σε € 58,6 εκ. Κατά την 1/4/2006, η συσσωρευμένη πρόβλεψη της Τράπεζας για τις παροχές του ΤΕΑΠΕΤΕ ανερχόταν σε € 66,2 εκ. Λόγω του ανωτέρω προσδιορισμού της υποχρέωσης, η διαφορά στο ποσό της πρόβλεψης επηρέασε τα αποτελέσματα χρήσης. Αν και το ΤΕΑΠΕΤΕ δεν συγκαταλέγεται πλέον στις χρηματοδοτούμενες παροχές, παρουσιάζεται μαζί με τις χρηματοδοτούμενες κατά την 31/12/2007 και κατά την 31/12/2006.

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης έχουν ως εξής:

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(3.696)	(4.091)
Δαπάνη τόκου	(3.784)	(4.533)
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	459	561
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές) για την χρήση	25	(38.009)
Κέρδος/ (κόστος) περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	(155)	42.802
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(7.151)	(3.270)

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τη χρήση 2007 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υπόλοιπο έναρξης	91.441	161.644
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	3.696	4.091
Δαπάνη τόκου	3.784	4.532
Εισφορές εργαζομένων	1.366	1.932
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(1.543)	(1.693)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.124)	(14.268)
Έξοδα	(49)	(43)
(Κέρδος)/ κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	(1)	(67.579)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	(3.475)	2.825
Υπόλοιπο τέλους	88.095	91.441

Η κίνηση της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων για τις χρήσεις 2007 και 2006 αναλύεται ως εξής:

	2007	2006
Υπόλοιπο έναρξης	12.061	34.382
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	459	561
Εισφορές εργοδότη	1.638	1.856
Εισφορές εργαζομένων	1.366	1.932
Παροχές που καταβλήθηκαν	(1.543)	(1.693)
Έξοδα	(49)	(43)
Κέρδη/ (ζημιές) περιουσιακών στοιχείων	(169)	(198)
Κέρδος/ (κόστος) περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	-	(24.736)
Υπόλοιπο τέλους	13.763	12.061

Τα ασφαλιστικά Ταμεία που είναι ασφαλισμένο το προσωπικό της Τράπεζας, πλην του ΤΑΠΙΛΑΤΑ που είναι σωματειακής μορφής, είναι Ν.Π.Δ.Δ. και εποπτεύονται από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Την ευθύνη για τη διαχείριση της περιουσίας τους την έχουν τα Διοικητικά τους Συμβούλια και την διάρθρωσή της την καθορίζουν οι Νόμοι 2976/99, 2992/02 και 8849/78 (23% σε ακίνητα και κινητές αξίες και 77% σε μετρητά κατατεθειμένα στην Τράπεζα Ελλάδος και Ομόλογα Ελληνικών και Ξένων Τραπεζών).

Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

Υπόλοιπο 1/1/2006	83.080
Μεταβολή για την χρήση	3.270
Εισφορές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(1.856)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(14.268)
Υπόλοιπο 31/12/2006	70.226

Υπόλοιπο 1/1/2007	70.226
Μεταβολή για την χρήση	7.151
Εισφορές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(1.638)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.124)
Υπόλοιπο 31/12/2007	68.615

Β) Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	128.965	91.819
Μη καταχωρημένες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	(3.928)	(13.262)
Μη καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας	(32.646)	(1.923)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	92.391	76.634

Βάσει της απόφασης της από 12/4/2006 Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, η Τράπεζα αποφάσισε ότι το ύψος των αποζημιώσεων για τα ανώτατα στελέχη της θα πραγματοποιείται βάσει των ώριμων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων τους.

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τις χρήσεις 2007 και 2006 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υπόλοιπο έναρξης	91.819	79.152
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	8.902	4.413
Δαπάνη τόκου	4.475	2.816
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη (Κέρδος)/ κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	(8.834)	(3.755)
	(634)	(3.720)
Κόστος προϋπηρεσίας	41.554	12.147
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	(8.317)	766
Υπόλοιπο τέλους	128.965	91.819

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα των χρήσεων 2007 και 2006 έχουν ως εξής:

	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2006
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(8.902)	(4.413)
Δαπάνη τόκου	(4.475)	(2.816)
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές) για την χρήση	(765)	(3.935)
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	(10.831)	(10.224)
Κέρδος/ (κόστος) περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	382	2.757
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(24.591)	(18.631)

Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

Υπόλοιπο 1/1/2006	61.758
Μεταβολή για την χρήση	18.631
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(3.755)
Υπόλοιπο 31/12/2006	76.634
Υπόλοιπο 1/1/2007	76.634
Μεταβολή για την χρήση	24.591
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(8.834)
Υπόλοιπο 31/12/2007	92.391

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,50%	4,50%
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	4,50%	4,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	4,00%	4,00%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	2,50%	2,50%

36 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Α) Νομικές διαδικασίες

Για τις αγωγές που εκκρεμούν κατά της Τράπεζας την 31/12/2007 δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη καθώς, σύμφωνα με την άποψη των νομικών υπηρεσιών της Τράπεζας, δεν θα προκύψει σημαντική ζημία κατά την έκβασή τους.

Β) Δανειακές δεσμεύσεις

Κατά την 31/12/2007 η Τράπεζα είχε τις ακόλουθες κεφαλαιακές δεσμεύσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Εγγυητικές επιστολές	2.317.635	1.839.005
Ενέγγυες πιστώσεις	171.176	116.457
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	12.365.397	8.311.270
	14.854.208	10.266.732

Γ) Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	3.056.772	188.016

37 Μετοχικό Κεφάλαιο

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2006	1.024.932	330.643	(17.590)	1.337.985
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού υπέρ το άρτιο	256.233	(259.200)	-	(2.967)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από την εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης 2ου και 3ου προγράμματος	7.665	16.703	-	24.368
Αγορές ιδίων μετοχών	-	-	(353.368)	(353.368)
Πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	273.658	273.658
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2006	1.288.830	88.146	(97.300)	1.279.676

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2007	1.288.830	88.146	(97.300)	1.279.676
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	322.208	994.481	-	1.316.689
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από την εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης 2ου και 3ου προγράμματος	6.939	17.276	-	24.215
Αγορές ιδίων μετοχών	-	-	(188.639)	(188.639)
Πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	24.417	24.417
Πώληση δικαιωμάτων από ίδιες μετοχές	-	-	10.662	10.662
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007	1.617.977	1.099.903	(250.860)	2.467.020

Στον παραπάνω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της μεταβολής του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2006	214.870.434	(1.021.461)	213.848.973
Έκδοση νέων μετοχών λόγω δωρεάν διάθεσης	53.717.609	(1.158.257)	52.559.352
Έκδοση νέων μετοχών λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	1.606.988	-	1.606.988
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(16.578.359)	(16.578.359)
Πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	14.000.000	14.000.000
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2006	270.195.031	(4.758.077)	265.436.954

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2007	270.195.031	(4.758.077)	265.436.954
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	67.548.758	-	67.548.758
Έκδοση νέων μετοχών λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	1.454.798	-	1.454.798
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(7.323.853)	(7.323.853)
Πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	1.000.000	1.000.000
Πώληση δικαιωμάτων από ίδιες μετοχές	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007	339.198.587	(11.081.930)	328.116.657

Το μετοχικό κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Κατά τη συνεδρίαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας την 3/4/2007 αποφασίστηκε, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 5 - 14 του ν.2190/20 περί ανωνύμων εταιριών, η απόκτηση από την Τράπεζα μετοχών της για στήριξη της χρηματιστηριακής τιμής της, μέχρι κατ' ανώτατο όριο του συνολικού αριθμού 27.019.503 μετοχών, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 10% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το χρόνο λήψης της απόφασης, με εύρος τιμών αγοράς μεταξύ των € 5 (κατώτατο όριο) και των € 40 (ανώτατο όριο). Η ανωτέρω απόκτηση ιδίων μετοχών πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο μέχρι την 3/4/2008. Οι μετοχές αυτές, εάν δεν πωληθούν εντός τριετίας, σύμφωνα με την ειδικότερη διαδικασία που προβλέπει ο παραπάνω νόμος και οι αποφάσεις του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ή δεν διανεμηθούν στους απασχολούμενους στη Τράπεζα πρέπει να ακυρώνονται.

Με τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας στις 6/7/2007 αποφασίστηκε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το ποσό των € 322.207.575,66 με έκδοση 67.548.758 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 4,77 και τιμή διάθεσης € 20,00 ανά μετοχή. Το υπέρ το άρτιο αυξήθηκε κατά € 994.480.902,75 μετά την αφαίρεση των εξόδων της αύξησης.

Με τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας στις 10/12/2007 αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των € 6.939.386,46 με την έκδοση 1.454.798 νέων ονομαστικών με ψήφο μετοχών ονομαστικής αξίας € 4,77. Η παραπάνω αύξηση καλύφθηκε σε μετρητά από τους δικαιούχους του 2ου και 3ου Προγράμματος Δικαιωμάτων Προαίρεσης, οι οποίοι άσκησαν το δικαίωμα προαίρεσης αγοράς μετοχών, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων και τις σε εκτέλεση αυτής εκδοθείσες αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Το καταβλητέο ποσό για την αγορά των μετοχών από τους δικαιούχους ανέρχεται συνολικά σε € 19.777.680,08 των οποίων ποσό € 6.939.386,46 αντιστοιχεί στο μετοχικό κεφάλαιο, ενώ το υπόλοιπο ποσό € 12.705.197,58 αντιστοιχεί στην υπέρ το άρτιο τιμή διάθεσης των μετοχών μετά την αφαίρεση των εξόδων της αύξησης.

Επιπρόσθετα, ποσό € 4.570.879,52 που αντιστοιχεί στο κόστος των ασκηθέντων δικαιωμάτων μεταφέρθηκε στο υπέρ το άρτιο από το αποθεματικό για προγράμματα διάθεσης μετοχών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τα Δ.Π.Χ.Π.

Κατόπιν των παραπάνω αυξήσεων το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε € 1.617.977.259,99 διαιρούμενο σε 339.198.587 ονομαστικές με ψήφο μετοχές αξίας € 4,77 η καθεμία.

Προγράμματα δικαιωμάτων προαίρεσης αγορών σε μετοχές

2ο Πρόγραμμα Δικαιωμάτων Προαίρεσης

Η Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας την 16/5/2005 αποφάσισε τη θέσπιση τετραετούς προγράμματος διάθεσης μετοχών προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα ανώτερα και ανώτατα στελέχη της Τράπεζας και των συνδεδεμένων (κατά την έννοια του άρθρου 42ε του ν.2190/20) με αυτήν εταιριών. Το παραπάνω πρόγραμμα ισχύει και εφαρμόζεται ήδη από το έτος 2005 και λήγει τον Δεκέμβριο του 2008. Στο πλαίσιο του παραπάνω προγράμματος επιτρέπεται να εκδοθούν κατ' ανώτατο όριο 2.000.000 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας, δηλαδή ποσοστό μικρότερο του 1% του υφισταμένου κατά το χρόνο λήψης της απόφασης αριθμού μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 9 του Κ.Ν. 2190/1920.

Την 30η Νοεμβρίου κάθε έτους ωριμάζει το ¼ του συνολικού αριθμού δικαιωμάτων προαίρεσης που έχουν χορηγηθεί σε κάθε δικαιούχο, οι δε δικαιούχοι μπορούν να ασκούν ολικά ή μερικά τα ώριμα δικαιώματα προαίρεσης που τους αναλογούν, αρχής γενομένης από τον Δεκέμβριο 2006, υπό την προϋπόθεση ότι το ποσοστό αύξησης της τιμής της μετοχής της Τράπεζας για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30ης Νοεμβρίου καθενός από τα έτη ισχύος του προγράμματος δεν υστερεί του ποσοστού αύξησης του δείκτη τραπεζικών μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών για το ίδιο χρονικό διάστημα. Η διάθεση των μετοχών έγινε σε τιμή € 12,20 ανά μετοχή.

Δικαιώματα αποκτηθέντα αλλά μη ασκηθέντα σε προηγούμενο έτος θα μπορούν να ασκηθούν σε επόμενο έτος μαζί με τα δικαιώματα που θα ωριμάσουν τότε, με καταληκτική ημερομηνία λήξης του προγράμματος κατά το Δεκέμβριο του έτους 2008.

Η Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκε στις 15/5/2006 αποφάσισε την προσαρμογή του παραπάνω Προγράμματος. Ειδικότερα, αποφασίσθηκε α) η αύξηση του συνολικού αριθμού των μετοχών που εκδίδονται βάσει του παραπάνω Προγράμματος από 2.000.000 σε 2.500.000, έτσι ώστε να αντιστοιχούν στο ίδιο ποσοστό επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αποφασισθείσα από την ίδια Γενική Συνέλευση αύξηση, και β) την αντίστοιχη προσαρμογή της τιμής διάθεσης κάθε μετοχής από € 12,20 σε € 9,76.

Ως εκ τούτου, τα στοιχεία του εν λόγω προγράμματος δικαιωμάτων προαίρεσης διαμορφώθηκαν ως εξής:

Ημερομηνία άσκησης	Τιμή άσκησης	Εύλογη αξία των δικαιωμάτων	Αριθμός δικαιωμάτων
30/11/2006	9,76	2,98	1.250.000
30/11/2007	9,76	2,88	625.000
30/11/2008	9,76	2,76	625.000
			2.500.000

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων, σε κάθε ημερομηνία άσκησης, έχει υπολογισθεί με χρήση του μοντέλου αποτίμησης Black and Scholes. Οι σημαντικές μεταβλητές που υπεισέρχονται στο μοντέλο είναι η τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία χορήγησης (€ 15,98), η τιμή εξάσκησης (€ 9,76), η μερισματική απόδοση, το επιτόκιο προεξόφλησης και η μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής (17,5%).

Τον Δεκέμβριο 2007, ο αριθμός των δικαιωμάτων που ασκήθηκαν, στο πλαίσιο του 2ου προγράμματος δικαιωμάτων προαίρεσης, ανέρχεται σε 709.958. Το καταβλητέο ποσό για την εξάσκηση των δικαιωμάτων από τους δικαιούχους ανέρχεται σε € 6.929.190,08.

3ο Πρόγραμμα Δικαιωμάτων Προαίρεσης

Επίσης, η ίδια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας (15/5/2006) αποφάσισε σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 9 του Κ.Ν. 2190/1920 τη θέσπιση πενταετούς Προγράμματος διάθεσης μετοχών με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών (stock option) στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα στελέχη της Τράπεζας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών μέχρι, κατ' ανώτατο όριο, 4.028.820 νέων μετοχών, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 1,5% του αριθμού μετοχών της Τράπεζας, όπως διαμορφώθηκε κατόπιν της αποφασισθείσας από την ίδια Γενική Συνέλευση αύξησης κεφαλαίου, δηλαδή ποσοστό 0,3% για κάθε έτος εφαρμογής του Προγράμματος και με τιμή διάθεσης € 17,25. Η παραπάνω τιμή προέκυψε από τη μέση χρηματιστηριακή τιμή του εξαμήνου που προηγήθηκε της Γ.Σ., δηλαδή € 21,56, προσαρμοσμένη στην απόφαση της ίδιας Γενικής Συνέλευσης για διανομή των δωρεάν μετοχών.

Το Πρόγραμμα αυτό εφαρμόζεται ήδη από το έτος 2006 και λήγει τον Δεκέμβριο του έτους 2010, παράλληλα και ανεξάρτητα από το Πρόγραμμα που είχε αποφασισθεί από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας την 16/5/2005. Ετησίως και ειδικότερα κατά την 30η Νοεμβρίου κάθε έτους ισχύος του Προγράμματος αυτού θα ωριμάζει και θα μπορεί να ασκηθεί το 1/5 του συνολικού αριθμού των χορηγηθέντων σε κάθε δικαιούχο δικαιωμάτων προαίρεσης. Δικαιώματα αποκτηθέντα, αλλά μη ασκηθέντα σε προηγούμενο έτος θα μπορούν να ασκηθούν σε επόμενο έτος μαζί με τα δικαιώματα που θα ωριμάσουν τότε, με καταληκτική ημερομηνία αυτή της λήξης του προγράμματος κατά το μήνα Δεκέμβριο 2010.

Τα στοιχεία του 3ου προγράμματος διάθεσης μετοχών έχουν ως εξής:

Ημερομηνία άσκησης	Τιμή άσκησης	Εύλογη αξία των δικαιωμάτων	Αριθμός δικαιωμάτων
30/11/2006	17,25	3,33	805.764
30/11/2007	17,25	3,33	805.764
30/11/2008	17,25	3,33	805.764
30/11/2009	17,25	3,32	805.764
30/11/2010	17,25	3,24	805.764
			4.028.820

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων έχει υπολογισθεί με χρήση του μοντέλου αποτίμησης Black and Scholes. Οι σημαντικές μεταβλητές που υπεισέρχονται στο μοντέλο είναι η τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία χορήγησης (€ 17,26), η τιμή εξάσκησης (€ 17,25), η μερισματική απόδοση (ετήσια αύξηση 20%), το επιτόκιο προεξόφλησης (3,63%) και η μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής (25%).

Τον Δεκέμβριο 2007, ο αριθμός των δικαιωμάτων που ασκήθηκαν, στο πλαίσιο του 3ου προγράμματος δικαιωμάτων προαίρεσης, ανέρχεται σε 744.840. Το καταβλητέο ποσό για την εξάσκηση των δικαιωμάτων από τους δικαιούχους ανέρχεται σε € 12.848.490,00.

38 Λοιπά αποθεματικά και κέρδη εις νέον

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Τακτικό αποθεματικό	51.263	30.103
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	14.145	111.029
Λοιπά αποθεματικά	5.800	3.133
Κέρδη εις νέον	406.057	204.154
Σύνολο λοιπών αποθεματικών και κερδών εις νέον	477.265	348.419

Η κίνηση των διαφόρων αποθεματικών αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Τακτικό αποθεματικό		
Υπόλοιπο έναρξης	30.103	13.080
Διανεμηθέντα κέρδη	21.160	17.004
Απορρόφηση εταιρειών και λοιπές κινήσεις	-	19
Υπόλοιπο τέλους	51.263	30.103

Το τακτικό αποθεματικό της Τράπεζας σχηματίζεται σύμφωνα με το Ν. 2190/1920, όπως ισχύει και τις διατάξεις του καταστατικού της.

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης	111.029	62.273
Κέρδος / (ζημίες) από την αποτίμηση ομολόγων του διαθ. προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 22)	(8.162)	(438)
Κέρδος / (ζημίες) από την αποτίμηση μετοχών του διαθ. προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 22)	41.627	197.763
Αναβαλλόμενοι φόροι (σημείωση 34)	29.544	(15.097)
Ανακύκλωση της αποτίμησης των πωληθέντων χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 11)	(161.805)	(133.971)
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	1.912	499
Υπόλοιπο τέλους	14.145	111.029

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υπόλοιπο κερδών εις νέον		
Υπόλοιπο έναρξης	204.154	45.128
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	423.191	340.084
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	(21.160)	(17.004)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης	(86.462)	(107.435)
Προμέρισμα χρήσης	(117.598)	(85.948)
Κέρδη/ (ζημίες) από πωλήσεις ιδίων μετοχών	2.973	29.118
Απορρόφηση εταιρειών - ακύρωση ιδίων μετοχών	-	211
Λοιπές κινήσεις	958	-
Υπόλοιπο τέλους	406.057	204.154

39 Μέρισμα ανά μετοχή

Το Δ.Σ., αφού έλαβε υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 16, παρ. 8, εδ. (β) του κ.ν. 2190/1920 βάσει των οποίων το μέρισμα που αντιστοιχεί στις ίδιες μετοχές προσαυξάνει το μέρισμα των λοιπών μετόχων, αποφάσισε να προτείνει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας που θα γίνει στις 3 Απριλίου 2008, τη διανομή μερίσματος χρήσης 2007 ποσού € 0,72 ανά μετοχή, έναντι € 0,64 για τη χρήση 2006 (δηλαδή € 0,51 ανά μετοχή προσαρμοσμένο ως προς τον υφιστάμενο αριθμό μετοχών της Τράπεζας). Από το συνολικό μέρισμα ανά μετοχή (€ 0,72), προμέρισμα ύψους € 0,36 ανά μετοχή καταβλήθηκε εντός του Δεκεμβρίου 2007 σύμφωνα με την από 31/10/2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και καταχωρήθηκε αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας κατά τη χρήση 2007.

40 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 3 μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους.

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα (Σημείωση 17)	2.064.982	1.357.645
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (Σημείωση 18)	2.940.047	2.902.271
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου (Σημείωση 20)	349.523	5.285
	5.354.552	4.265.201

41 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.α) των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) Εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων / πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%.

	Μέλη Δ.Σ. και Διοίκηση Τράπεζας	
	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υπόλοιπο δανείων	173.664	82.536
Υπόλοιπο καταθέσεων	28.169	56.048

Οι εγγυητικές επιστολές και οι ενέγγυες πιστώσεις προς τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας κατά την 31/12/2007 ανέρχονται σε € 11 εκ (2006: € 9,5 εκ.). Οι εγγυητικές επιστολές προς τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2007 ανέρχονται σε € 93,9 εκ. (2006: € 121,2 εκ.). Το συνολικό έσοδο και έξοδο από τα δάνεια και καταθέσεις προς/ από μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας για τη χρήση 2007 είναι € 5,8 εκ. (2006: € 3,7 εκ.) και € 0,9 εκ. (2006: € 0,4 εκ.) αντίστοιχα.

Οι χορηγήσεις και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη συνιστούν ελάχιστο ποσοστό επί του συνόλου των χορηγήσεων και εγγυητικών επιστολών αντίστοιχα της Τράπεζας. Έχουν δοθεί μέσα στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών της Τράπεζας, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα.

Αμοιβές μελών Διοίκησης

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Μισθοί και λοιπές αμοιβές	19.104	11.310
Παροχές λήξεως της εργασιακής σχέσης	4.354	-
	23.458	11.310

Το συνολικό κόστος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγορών σε μετοχές που έχουν χορηγηθεί στα μέλη Δ.Σ. και διοίκησης είναι € 3 εκ. (2006: € 3,3 εκ.) (σημείωση 13). Το σύνολο των προβλέψεων για τα μέλη Δ.Σ. και διοίκησης ανέρχεται κατά την 31/12/2007 σε € 32,7 εκ. (2006: € 31,5 εκ.). Το σύνολο των εν λόγω προβλέψεων έχει συμπεριληφθεί στις υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 35).

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τράπεζας με θυγατρικές και συγγενείς της εταιρείες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
I. Θυγατρικές εταιρείες		
Ενεργητικό		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.012	1.728
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.903.584	489.982
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.357.742	1.758.666
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	41.587	41.187
Σύνολο	4.303.924	2.291.563

Υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	313.772	144.713
Υποχρεώσεις προς πελάτες	312.668	195.651
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	6.915.125	4.432.996
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	990.548	1.002.412
Λοιπές υποχρεώσεις	29.292	23.271
Σύνολο	8.561.405	5.799.043

Έσοδα

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	143.370	81.963
Έσοδα προμηθειών	22.761	20.082
Λοιπά έσοδα	1.728	2.691
Σύνολο	167.859	104.736

Έξοδα

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(330.147)	(186.613)
Έξοδα προμηθειών	(24.974)	(17.593)
Λειτουργικά έξοδα	(44.633)	(43.523)
Σύνολο	(399.754)	(247.729)

II. Συγγενείς εταιρείες

	31 Δεκεμβρίου 2007	31 Δεκεμβρίου 2006
Καταθέσεις	41.947	21.624
Δάνεια	301	4.252
Τόκοι / έξοδα	(1.075)	(205)
Τόκοι / έσοδα	16	227

42 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Στις 12.02.2008 ο διεθνής οίκος Standard & Poor's προχώρησε σε αναβάθμιση των προοπτικών της πιστοληπτικής διαβάθμισης της Τράπεζας Πειραιώς σε «θετικές» από «σταθερές», επιβεβαιώνοντας το rating BBB+.

Αθήνα, 12 Φεβρουαρίου 2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ Γ. ΣΑΛΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Τ 164347

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 595400

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ι. ΛΙΑΠΗΣ
Α.Δ.Τ. Φ 364378
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/ 7253

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της “ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.”

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Ανώνυμης Εταιρείας ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (η «Τράπεζα»), που αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2007 και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει σχεδιασμό, εφαρμογή και διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει επίσης την επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών πολιτικών και την διενέργεια λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές για τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτή

Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση γνώμης επί αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν τη συμμόρφωσή μας με τους κανόνες δεοντολογίας και το σχεδιασμό και διενέργεια του ελέγχου μας με σκοπό την εύλογη διασφάλιση ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες επιλέγονται κατά την κρίση του ελεγκτή και περιλαμβάνουν την εκτίμηση του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, λόγω απάτης ή λάθους. Για την εκτίμηση του κινδύνου αυτού, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη το σύστημα εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών για τις περιστάσεις και όχι για την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των οικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα από κάθε ουσιώδη άποψη την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007, την χρηματοοικονομική της επίδοση και τις Ταμειακές της Ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Πράιςγουοτερχαους Κούπερς
Ανώνυμος ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Αθήνα, 14 Φεβρουαρίου 2008
Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

Βασίλειος Γούτης
ΑΜ ΣΟΕΛ 10411